

УДК 65.011.8:351.713

КП

№ державної реєстрації 0116U006814

Інв. №

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
(СумДУ)
40007, м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 2
тел. (0542) 334108, факс (0542) 334049

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
д.-р. фіз.-мат. наук, професор
_____ А.М. Черноус

ЗВІТ

**ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ
УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ**

**Розробка нормативно-правової основи діяльності єдиного
правоохоронного органу в сфері захисту фінансової системи України:**

(остаточний)

Начальник НДЧ
канд. фіз.-мат. наук, с.н.с.

Д.І. Курбатов

Керівник НДР
канд. юрид. наук, доц.

О.М. Резнік

2018

Рукопис закінчено 25 «червня» 2018 р.
Результати роботи розглянуті науковою радою СумДУ протокол
від 27 червня 2018 № 9

СПИСОК АВТОРІВ

Керівник НДР – канд. юрид. наук, доцент кафедри АГПФЕБ ННІ права	_____	25.06.2018	О. М. Резнік (висновок, розділ 2, 3; додаток А,Б)
Відповідальний виконавець			
аспірант кафедри АГПФЕБ ННІ права	_____	25.06.2018	Н. С. Андрійченко (розділ 3, додаток Б)
докт. юрид. наук, доцент кафедри АГПФЕБ ННІ права, виконавець договору	_____	25.06.2018	Т. А. Кобзева (вступ)
к.е.н., ст. викладач кафедри фінансів та кредиту ННІ ФЕМ ім. Олега Балацького	_____	25.06.2018	Д. В. Леус (розділ 1)
здобувач кафедри АГПФЕБ ННІ права	_____	25.06.2018	В.О. Бурбика (розділ 1)
студент гр. Юм-63 ННІ права	_____	25.06.2018	А. В. Стеблянко (розділ 1, 2)
студент гр. ВЛм-61 ННІ права	_____	25.06.2018	Н. О. Овчаренко (розділ 1)
студент гр. Юм-63 ННІ права	_____	25.06.2018	А. І. Малус (розділ 2)
студент гр. Юм-73 ННІ права	_____	25.06.2018	В.О. Петренко (розділ 2)
студент гр. Юм-73 ННІ права	_____	25.06.2018	Н. Миколенко (розділ 2)

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 102 с., 77 джерел.

ФІНАНСОВА СИСТЕМА ДЕРЖАВИ, ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ, ФІНАНСОВА ПОЛІЦІЯ, ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА, НАЦІОНАЛЬНЕ БЮРО ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають в процесі діяльності правоохоронних органів у сфері забезпечення фінансово-економічної безпеки держави.

Мета дослідження полягає в тому, щоб на основі аналізу існуючих наукових поглядів, а також чинного законодавства України і практичних аспектів діяльності правоохоронних органів, запропонувати дієву концепцію охорони фінансової системи України, що передбачає створення єдиного правоохоронного органу по забезпеченню захисту її функціонування.

Предметом дослідження є система правоохоронних органів у сфері захисту фінансово-економічної безпеки України.

Методи дослідження: використання системно-структурного методу дозволило дослідити механізм захисту фінансової системи України, надано пропозиції щодо подальшого його удосконалення. За допомогою формально-логічного методу було вивчено та удосконалено термінологічний апарат досліджуваної проблематики, надано пропозиції щодо створення єдиного правоохоронного органу у сфері захисту фінансової системи держави (Фінансова поліція) з урахуванням потреб сучасного суспільства. Метод спостереження дозволив проаналізувати основні недоліки, проблеми розвитку та функціонування механізму захисту фінансової системи України. Авторами розроблені нові методи, які використовуються в розробленому проекті закону України «Про Фінансову поліцію» а саме: метод професіоналізму, метод нейтральності, метод недискримінації/метод гендерної рівності/метод недопущення дискримінації.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що вони впровадженні у:

- навчальний процес Сумського державного університету, що підтверджується актом впровадження від 15.05.2018 року; наукові результати проекту використовуються безпосередньо при вивченні дисципліни «Судові та правоохоронні органи», «Адміністративне право України»;

- правотворчу діяльність Верховної Ради України при створенні єдиного правоохоронного органу у сфері захисту фінансово-економічної безпеки держави (лист Комітету ВР України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності № 04-18/11-2233 від 07.12.2017р) та внесення змін до КПК України (лист народного депутата України Яценко А.В. № 1020/05/398-нд від 18.05.2018р.).

ЗМІСТ

Вступ.....	5
1 Зарубіжний досвід взаємодії правоохоронних органів та органів місцевого самоврядування та можливості його використання в Україні.....	7
2 Пропозиція щодо створення нового правоохоронного органу як суб'єкта забезпечення захисту фінансової системи України на основі міжнародного досвіду.....	14
3 Щодо внесення змін до кримінального та кримінального процесуального законодавства у зв'язку зі створенням Національного бюро фінансової безпеки України.....	20
Висновки.....	27
Перелік джерел посилання.....	30
Додаток А.....	36
Додаток Б.....	38

Вступ

Розвиток національної економічної системи держави, а відповідно виконання органами державної влади прокладених на них завдань та функцій прямо залежить від рівня захисту фінансової системи держави. На жаль на законодавчому рівні на сьогодні відсутнє визначення поняття «фінансова система держави». Поряд з цим важливим є не лише визначення поняття «фінансова система держави», але й дослідження загального механізму захисту фінансової системи держави. Важливе місце в механізмі захисту фінансової системи держави належить саме суб'єктам.

На сьогодні забезпечення фінансової безпеки держави покладено на складний комплекс суб'єктів, зокрема на правоохоронні органи, до яких як суб'єктів захисту фінансової системи держави можна віднести органи Національної поліції України, органи Служби безпеки України, підрозділи податкової міліції Державної фіскальної служби України та Національне антикорупційне бюро України, про що свідчать їх завдання та функції. На даний час правоохоронні органи мають вирішальний вплив на формування політики кожної держави та забезпечення її фінансової безпеки, однак аналіз сучасного стану захисту фінансової системи України свідчить про те, що їх діяльність є неефективною, що й обумовлює важливість дослідження норм законодавства, що регламентує їх адміністративно-правовий статус та діяльність і відповідно виявлення існуючих недоліків, прогалин чинного законодавства та формулювання пропозицій щодо вдосконалення механізму захисту фінансової системи держави.

Крім того в сучасних умовах євроінтеграції перед Україною постає завдання з формування ефективної системи фінансової безпеки держави, що сприятиме її входженню до світового економічного товариства. У зв'язку з чим при формуванні системи фінансової безпеки важливим видається аналіз та запозичення досвіду європейських країн з приводу діяльності правоохоронних органів, що здійснюють забезпечення фінансової безпеки держави, особливостей їх формування та функціонування. І хоча вітчизняними науковцями здійснювалися дослідження проблем системи фінансової безпеки України та пропонувалися заходи щодо її реформування, проте досвід функціонування правоохоронних органів країн ЄС не був детальний чином досліджений та потребує опрацювання. Зразком у даному випадку може слугувати позитивний досвід протидії фінансовим злочинам в Італії, де функціонують органи фінансової поліції – Фінансова гвардія Італії.

Запозичення досвіду Італії надасть змогу отримати більш об'ємне і чітке уявлення про європейську модель забезпечення демократичних конституційних принципів в роботу правоохоронних органів, що

сприятиме пошуку оптимальних шляхів нормативного регулювання роботи правоохоронних органів України в умовах побудови правової держави.

Мета дослідження полягає в тому, щоб на основі аналізу існуючих наукових поглядів, норм чинного законодавства України, практичних аспектів діяльності правоохоронних органів України як суб'єктів захисту фінансової системи держави та зарубіжного досвіду з цього питання розробити теоретико-методологічні основи вдосконалення механізму захисту фінансової системи України.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у сфері захисту фінансової системи держави.

Предметом дослідження є механізм захисту фінансової системи держави.

Науково-теоретичним підґрунтям наукової праці є наукові дослідження вітчизняних та зарубіжних учених-економістів, фінансистів і кримінологів, присвячені як загальним проблемам фінансового, адміністративного та кримінального права, так і безпосередньо розглядуваній проблематиці.

Емпіричну базу дослідження становлять вивчення й використання різноманітних джерел: наукових публікацій (монографій, підручників, коментарів); дисертацій, авторефератів дисертацій; статистичних даних щодо діяльності правоохоронних органів у сфері захисту фінансової системи держави.

Положення та висновки роботи ґрунтуються на нормах Конституції України, законах України, нормативно-правових актах Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, Кодексі України про адміністративні правопорушення, Кримінальному кодексі України, Податковому кодексі України та законах України «Про Національну поліцію», «Про Службу безпеки України», «Про Національне антикорупційне бюро України», інших законодавчих актах, нормативно-правових актах та відомчих документах, що стосуються діяльності правоохоронних органів, а також проектів законодавчих актів щодо створення та діяльності єдиного правоохоронного органу у сфері забезпечення фінансово-економічної безпеки (Фінансова поліція, Служба фінансових розслідувань, Національне бюро фінансової безпеки).

Інформаційну базу дослідження становлять також політична, правова публіцистика, довідкові видання і статистичні матеріали, спеціальна література, матеріали засобів масової інформації та мережі Інтернет, в яких розглядаються питання, пов'язані із захистом фінансової системи держави, вдосконалення механізму захисту фінансової системи держави.

1 Зарубіжний досвід взаємодії правоохоронних органів та органів місцевого самоврядування та можливості його використання в Україні

Після розпаду СРСР Україна обрала новий шлях свого подальшого політико-правового та соціально-економічного розвитку. Складність розбудови української державності після проголошення незалежності нашої країни обумовлена цілим рядом факторів і далеко не в останню чергу пояснюється відсутністю відповідного досвіду. Адже та політична й економічна модель, що існувала у радянські часи, кардинально відрізняється від нинішніх пріоритетів і векторів розвитку українських суспільства та держави. Враховуючи, що останні роки України тримає курс на повноцінну інтеграцію до високорозвиненої європейської спільноти, очевидним є той факт, що необхідно активно вивчати і використовувати на практиці досвід провідних країн з питань організації та здійснення управління, як в державі в цілому, так і в межах її окремих регіонів, на місцях.

Зазначене повною мірою стосується й взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами, вивчення досвіду здійснення якої у іноземних державах має позитивним чином посприяти підвищенню якості, ефективності та результативності організації й реалізації вказаної взаємодії в Україні. Слід зазначити, що на необхідності врахування міжнародного досвіду для покращення виконання органами місцевого самоврядування та правоохоронними органами свого соціального призначення неодноразово наголошувалося такими науковцями як: О. Тулай, М. Лошицький, В. Січкара, А. Делеченко, В. Бесчасний, К. Бугайчук, В. Гузь, І. Святокум, В. Чумак, В. Заросило, І. Бондаренко та інші.

Зокрема, І. В. Бондаренко, розмірковуючи про правовий статус правоохоронних органів зарубіжних країн, звертає увагу на те, що в умовах численних реформ, що відбуваються в основних сферах суспільного життя України, одним із головних завдань є удосконалення системи правоохоронних органів. При цьому, пріоритетом реформування системи правоохоронних органів України є приведення її у відповідність із основними тенденціями, які узагальнюють досвід організації та функціонування систем правоохоронних органів зарубіжних країн, а також у відповідність із міжнародними стандартами здійснення правоохоронної діяльності. А отже, продовжує правознавець, значним чином актуалізується необхідність вивчення та запозичення позитивного досвіду у сфері організаційної побудови і функціонування систем правоохоронних органів зарубіжних країн, а також визначення шляхів використання такого досвіду для реформування та розвитку системи правоохоронних органів України з

урахуванням національних особливостей нашої держави, причому особлива значущість цього обумовлюється прагненням України приєднатися до Європейського Союзу.

З вищевикладеного видно, що багато науковців приділяють увагу проблематиці вивчення та запозичення міжнародного досвіду з питань організації та функціонування правоохоронних органів та органів місцевого самоврядування. Однак, зарубіжна практика в частині співпраці цих суб'єктів залишається переважно без належної уваги дослідників, лише окремі правники вдаються до аналізу даного питання, що робить актуальним його подальше дослідження.

Розпочати вивчення означеної проблематики вважаємо за доцільне із Франції, яка є однією із провідних країн Західної Європи, крім того, вона являє собою класичну унітарну державу із сильною централізацією механізму публічного управління.

Головна особливість побудови державної влади та місцевого самоврядування у Франції полягає у тому, що регіони, департаменти чи комуни – територіальні самоврядні колективи, які мають власну компетенцію, власні органи влади і управління, а також власні кошти. Регіон є адміністративним округом, який очолює префект – вища посадова особа регіону, підпорядкована уряду та президентові Франції, що представляє на території регіону державну владу.

Середньою адміністративно-територіальною одиницею є департамент, де місцеве самоврядування представлене генеральною радою та інститутом державної виконавчої влади в особі префекта. На департамент, як і на регіон, покладено виконання функцій державного управління. Його очолює префект департаменту, повноваження якого аналогічні префекту регіону.

Базовий рівень адміністративно-територіального устрою Франції складають комуни. Публічна влада на цьому рівні представлена виключно інститутом місцевого самоврядування – муніципальною радою та мером комуни. Муніципальна рада є представницьким органом комуни, склад якої формують муніципальні радники (депутати). Мер комуни та його заступники обираються рішенням муніципальної ради та складають виконавчий орган ради – муніципалітет.

Правоохоронні органи Франції складаються із Національної поліції та Національної жандармерії, при цьому перша перебуває у віданні Міністерства внутрішніх справ, а друга – Міністерства оборони Франції. Національна поліція – громадянське формування, яке знаходиться в підпорядкуванні Міністерства внутрішніх справ і здійснює свою діяльність в містах. Представлена вона перш за все в великих містах і населених пунктах, число жителів яких перевищує 16 тис. осіб. Очолює Національну поліцію Генеральний директорат.

Роль Національної поліції полягає в забезпеченні дотримання законності в широкому сенсі цього слова і запобіганні злочинності. У зв'язку з цим, Національна поліція: здійснює роботу по забезпеченню безпеки (патрулювання, контроль на дорогах, посвідчення особи і т. п.; під наглядом судових органів веде слідчу і розшукову роботу, здійснює обшуки за ордерами, виконує специфічні слідчі завдання як «судова поліція».

Французьке законодавство передбачає доволі активну роль органів місцевого самоврядування у забезпеченні правопорядку на відповідній території. Так, префект, який є і представником держави в департаменті, й органом місцевого самоврядування в департаменті, виступаючи від імені держави, контролює дотримання національних інтересів, забезпечує здійснення в департаменті повноважень центральних державних органів, тримає уряд у курсі політичної ситуації в департаменті, несе відповідальність за управління майном, що належить державі. Префект утілює в життя урядову політику, здійснює нагляд за виконанням у департаменті нормативних актів центральної влади, для забезпечення порядку він має право приймати рішення щодо використання поліцейських сил. Якщо на території департаменту здійснюється суттєве правопорушення, що підриває національну безпеку, префект надає допомогу правоохоронним органам у пошуку винних і в цій ролі має право підписувати постанову про арешт, обшук. У межах адміністративного контролю за діяльністю департаменту префект може передавати на розгляд адміністративного суду рішення органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб.

Крім того, важлива роль у правоохоронній діяльності належить меру, який відповідно до Генерального кодексу місцевого самоврядування здійснює заходи із забезпечення громадської безпеки. З метою виконання цих завдань мерам надано право створення спеціалізованих органів місцевого самоврядування, діяльність яких спрямована на забезпечення громадського порядку та безпеки.

Основним інструментом, через який відбувається взаємодія органів місцевого самоврядування із правоохоронними органами, є муніципальна поліція, завдання якої – повсякденна поліцейська діяльність в містах. До компетенції муніципальної поліції входять всі питання, які стосуються боротьби з злочинністю і підтримки громадського порядку. Приблизно половина з числа особового складу муніципальної поліції – службовці під присягою, що носять зброю. Решта працівників – муніципальні службовці. В рядах муніципальної поліції налічується приблизно 20 000 чоловік.

Відповідно до Кодексу внутрішньої безпеки, у випадку, якщо штат муніципальної поліції перевищує 5 осіб, обов'язковим є укладення угоди про координацію дій між муніципальною поліцією та органами безпеки держави. В рамках цієї угоди передбачаються обмін інформацією у сфері протидії

правопорушенням та забезпечення громадської безпеки, особливості участі представників національної поліції та муніципальної поліції в охороні публічних заходів, забезпеченні безпеки дорожнього руху, тощо. Сторонами угоди є мер комуни та представник держави у департаменті. Для укладення угоди необхідна попередня консультація з прокурором. Крім того, місцеві контракти у сфері безпеки укладаються представниками органів місцевого самоврядування, представниками органів державної влади на місцях та іншими сторонами, зацікавленими у забезпеченні безпеки та запобіганні правопорушенням у громаді.

Слід відмітити, що означені угоди між органами місцевого самоврядування та правоохоронними органами Франції є не звичайними деклараціями про наміри, а змістовними програмними документами, в яких визначаються напрямки та форми взаємодії, суб'єкти, відповідальні за її координацію та контроль за нею. Наприклад, у місті Ліль у 2009 році була укладена така місцева угода відповідно до якої пріоритетними сферами діяльності було визначено: безпеку публічних місць; попередження злочинності неповнолітніх; допомогу вразливим категоріям населення; адекватне реагування правоохоронних органів на потреби громади. За кожним з напрямів визначено ряд заходів, що мають бути здійснені з метою досягнення поставлених цілей. Координація виконання угоди покладена на мера міста. З метою оцінки результатів її виконання не рідше ніж двічі на місяць збирається пленарна асамблея, що складається з представників сторін угоди; для оперативного керівництва реалізацією угоди утворено комітет управління та робочі групи за кожним з 4 пріоритетних напрямів.

Також відповідно до даної угоди на локальному рівні функціонують місцеві ради з питань безпеки та попередження правопорушень, які складаються з представників зацікавлених органів місцевого самоврядування та органів державної влади.

Далі звернемо увагу на взаємодію органів місцевого самоврядування із правоохоронними органами у Федеративній Республіці Німеччина (далі – ФРН), яка являє собою федерацію, що обумовлює специфіку організації управління та будову системи права у даній країні.

Модель місцевого самоврядування Німеччини, як і модель її політичного устрою в цілому, вважається однією з найефективніших у світі. Місцеве самоврядування Німеччини, як вважають експерти, є одним із базових елементів суспільства і держави і успішно справляється з покладеними на нього завданнями. Місцеве самоврядування в Німеччині – це питання компетенції суб'єкта федерації. Кожна федеральна земля має право вирішувати це питання по-своєму, а федеральний центр не має права втручатися в питання організації місцевого самоврядування. Таким чином, правова база для функціонування місцевого самоврядування – це закони

федеральних земель. Єдиний законодавчий акт федерального рівня – це 28 стаття Основного Закону, яка говорить, що громада має право на самоврядування, а держава зобов'язана це право надати. Незважаючи на широкі законодавчі можливості для різноманітності організації місцевого самоврядування, майже у всіх федеральних землях місцеве самоврядування організовано однаково. Воно здійснюється на рівні окремих громад, поселень, на рівні муніципальних районів.

Державні поліцейські органи ФРН мають два рівні: федеральний та земельний. Федеральна поліція підпорядковується Міністерству внутрішніх справ і виконує комплексні завдання відповідно до Федерального закону про поліцію і низки інших законодавчих актів. Федеральна поліція тісно взаємодіє з організованою мережею різного роду служб безпеки федерального і земельного підпорядкування і на основі партнерства з колегами–поліцейськими федеральних земель і прикордонними службами зарубіжних країн. Основними функціями та повноваженнями Федеральної поліції ФРН є: забезпечення безпеки кордону, включаючи охорону морського узбережжя; охорона федеральних будівель, дипломатичних місій, двох вищих судів Німеччини – Федерального конституційного суду і Вищого федерального суду в м. Карлсруе; організація мобільних сил реагування Федерального уряду з метою захисту офіційних осіб під час проведення заходів в межах країни; забезпечення безпеки в міжнародних аеропортах і на залізниці; організація сил по боротьбі з тероризмом (підрозділ GSG9); захист повітряного простору. Слід відмітити, що співробітники Федеральної поліції можуть також виступати в якості додаткових сил для посилення загонів земельної поліції за запитом уряду тієї чи іншої федеральної землі.

Що стосується поліцейських органів земель, то незважаючи на унікальність поліцейських структур в різних федеральних землях, загальна організація поліцейських служб залишається більш-менш однаковою і представлена наступним чином: Земельне відомство кримінальної поліції; Земельна поліцейська служба; Екстрена поліція; Водна поліція; Повітряна поліція; Спеціалізовані воєнізовані тактичні загони і Мобільні розвідувальні загони.

За обсягом повноважень поліція федеральних земель поділяється на державну, окружну, повітову і міську. Поліція земель також підпорядкована Міністерству внутрішніх справ, за винятком міської поліції, що перебуває у віданні органів міського самоврядування і утримується за рахунок міського бюджету.

Взаємодія між органами місцевого самоврядування та державними правоохоронними органами відбувається на підставі відповідних договорів, які укладаються між керівниками федеративних виконавчих органів та (або) виконавчих органів земель, яким підпорядковується той чи інший

правоохоронний орган і муніципальною владою в особі мера, який здійснює координаційні та контрольні функції по відношенню до реалізації такої взаємодії. Основним інструментом, через який відбувається взаємодія державних правоохоронних органів та однойменних органів земель із органами місцевого самоврядування, є муніципальна поліція.

Корисно, на нашу думку, буде розглянути й досвід організації досліджуваної взаємодії у сусідній з Україною Польщі. Нормативно-правову основу співробітництва органів місцевого самоврядування Польщі із правоохоронними органами складають Закон Республіки Польща про поліцію від 6 квітня 1990 року, в якому закріплено основні завдання поліції. Крім того у статті 3 даного закону прямо передбачено, що воєвода, а також вїйт (бурмістр, президент міста) або староста, який виконує владні повноваження загальної адміністрації, а також органи зміни, повіту та самоврядування воєводства виконують завдання в галузі охорони безпеки або публічного порядку на засадах, визначених законами.

Варто відмітити й те, що органи місцевого самоврядування, зокрема, погоджують керівника поліції, що функціонує на підвладній їм території.

Важливим правовим механізмом, що забезпечує взаємодію між поліцією та органами місцевого самоврядування, є щорічне звітування територіальних органів поліції перед відповідними органами місцевого самоврядування з питань своєї діяльності, стану громадської безпеки та порядку (ст. 10 Закону «Про поліцію»). Окрім цього, керівники територіальних органів поліції зобов'язані надавати відповідним органам місцевого самоврядування інформацію на їх запит у разі наявності загрози громадській безпеці або порушення громадського порядку. Окремо слід звернути увагу на участь органів місцевого самоврядування у фінансуванні поліції. За загальним правилом, фінансування діяльності поліції у Польщі здійснюється за рахунок коштів державного бюджету. Разом з цим, п. 3 ст. 13 Закону «Про поліцію» встановлює право органів місцевого самоврядування, брати участь у покритті: інвестиційних видатків, видатків на модернізацію або ремонт устаткування; коштів на утримання та функціонування організаційних одиниць поліції; видатків на закупівлю необхідних для їх потреб товарів та послуг.

Ще однією формою взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів у Польщі є створення муніципальної поліції, організаційно-правові аспекти діяльності якої визначаються законом Закон «Про гмінні стражі» від 1997 № 123, пункт. 779. Однак, незважаючи на фінансування та підпорядкування гмінної стражі органам місцевого самоврядування, вона не діє автономно від поліції. Зокрема, рішення про створення гмінної (міської) стражі повинно бути погоджене з комендантом поліції воєводства.

Крім того, важливою формою співпраці місцевого самоврядування із правоохоронними органами, про яку не можна не згадати, є комісії безпеки і порядку, які створюються і функціонують на повітовому рівні, координують та контролюють роботу гмінної стражі. До завдань комісій безпеки і порядку входять, зокрема: оцінка загроз громадському порядку та безпеці громадян на території повіту; оцінка роботи поліції та інших повітових служб, інспекцій, підрозділів стражі, а також організацій, що виконують на території повіту завдання у сфері забезпечення громадського порядку та безпеки громадян; підготовка проекту повітової програми запобігання злочинності, забезпечення громадського порядку та безпеки громадян; оцінка проектів інших програм співпраці поліції та інших повітових служб, інспекцій, підрозділів стражі; оцінка проекту бюджету повіту у частині забезпечення громадського порядку та безпеки громадян; оцінка місцевих нормативно-правових актів та інших документів, пов'язаних із забезпеченням громадського порядку та безпеки громадян; оцінка інших рішень старости у сфері громадського порядку та безпеки громадян.

Декілька слів слід приділити і механізму досліджуваної взаємодії у країнах англосаксонської правової системи, найяскравішим представником якої у Європі є Великобританія.

Системи місцевого самоврядування та правоохоронних органів Великобританії характеризуються доволі високим рівнем децентралізації, що надає їм доволі широкі повноваження в частині самостійного вирішення основних аспектів організації та здійснення взаємодії один з одним.

Основною формою взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів у Великобританії є комісії з питань поліції та злочинності, що утворюються органами місцевого самоврядування, розташованими на території, на якій діє поліцейська служба. Дана інституція здійснює спостереження за якістю та ефективністю роботи територіальної поліції та її керівника. До повноважень комісії, зокрема, відносяться розгляд проекту плану поліцейської діяльності та протидії злочинності і внесення пропозицій до нього. Комісії також збираються для розгляду та оцінки щорічного звіту комісара, який він зобов'язаний їм надсилати. Під час даних зборів комісар особисто представляє звіт та відповідає на питання членів комісії.

Отже, резюмуючи проведене у даному підрозділі дослідження, доходимо висновку про те, що досвід ряду європейських країн свідчить про те, що органи місцевого самоврядування не тільки можуть, але й мають виступати повноцінним партнером правоохоронних органів у питанні забезпечення публічної безпеки і порядку, протидії злочинності і адміністративним правопорушенням у межах певного регіону.

Аналіз зарубіжної практики організації та здійснення означеної

взаємодії дозволяє виокремити наступні її важливі аспекти, які мають бути враховані під час розвитку даної взаємодії в Україні: органи самоврядування мають брати участь у призначенні керівництва правоохоронних органів, що діють на підвідомчій першим території; органи місцевого самоврядування мають брати участь у стратегічному плануванні роботи правоохоронних органів; органи місцевого самоврядування мають брати участь у фінансуванні і матеріально-технічному забезпеченні правоохоронних органів; органи місцевого самоврядування мають виступати одним із ключових суб'єктів координації досліджуваної взаємодії, а також здійснення контролю за якістю й ефективністю її реалізації на відповідній території; правоохоронні органи зобов'язані періодично звітувати перед органами місцевого самоврядування щодо стану законності і правопорядку в регіоні; основними формами взаємодії органів місцевого самоврядування із правоохоронними органами є: створення муніципальної поліції та рад, комісій, що складаються із представників місцевого самоврядування та правоохоронних органів регіону, які виконують координаційно-наглядові функції у сфері підтримки режиму законності та стану правопорядку на відповідній території; нормативно-правовою основою взаємодії органів місцевого самоврядування із правоохоронними органами може бути як закон, так і відповідна угода про співпрацю між цими сторонами. Причому такі угоди, як правило, є досить змістовними та детальними в частині програми дій, прав і обов'язків її сторін, а не лише декларують певні наміри останньої.

2 Пропозиції щодо створення нового правоохоронного органу як суб'єкта забезпечення захисту фінансової системи України на основі міжнародного досвіду

Існування в Україні декількох правоохоронних органів які покликані забезпечувати фінансову та економічну безпеку в Україні є необґрунтованим. Оскільки ефективність їхньої діяльності з наповнення державного бюджету України зводиться до мінімуму.

Ми звикли в ЗМІ чути негативну реакцію про діяльність податкової міліції, зокрема що її діяльність перешкоджає веденню бізнесу, блокує роботу великих платників податків та інше, але чомусь лише вказаний орган кожний рік повертає до державного бюджету більше коштів чим виділено на його утримання. При цьому поза увагою залишаються інші правоохоронні органи, які покликані забезпечувати фінансову та економічну безпеку в державі, а побачити їх звіти та суму коштів, які виділяються на їх утримання

та повернено ними до бюджету майже неможливо, що однак не стосується податкової міліції. Оскільки на офіційному сайті ДФС України все відкрито і прозоро.

Розглянувши завдання і повноваження вказаних органів можна стверджувати, що основні повноваження цих органів у сфері протидії та боротьби з фінансовими та економічними правопорушеннями дублюються, що підтверджує доцільність концентрації таких повноважень в одному правоохоронному органі як суб'єкті забезпечення фінансової та економічної безпеки держави.

Вперше спроба створити новий правоохоронний орган було запропоновано народним депутатом України Мойсиком В.Р. у 2006 році, його законопроект «Про Державну службу фінансових розслідувань» (щодо реформування податкової міліції та підрозділів по боротьбі з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом) визначав правові основи організації та діяльності правоохоронного органу, який буде запобігати, виявляти та проводити досудове розслідування злочинів у сфері господарської діяльності, його конкретизовані функції, права, обов'язки та відповідальність. Однак він так і залишився поза увагою Верховної Ради України.

Наступним кроком до створення єдиного правоохоронного органу, став законопроект «Про Фінансову поліцію» № 4228 від 15.03.2016 р. поданий народними депутатами України Остріковою Т.Г., Журжієм А.В., Курячим М.П. та ін. Даний законопроект був підданий критиці з боку науковців, політиків та ЗМІ. Так, із основних недоліків законопроекту можна виділити: не визначення статусу Фінансової поліції як центрального органу виконавчої влади; територіальна юрисдикція; визначення законопроектом квот під час початкового формування підрозділів детективів Фінансової поліції.

А вже через рік, 22 березня 2017 року Кабінет міністрів України схвалив законопроект «Про Службу фінансових розслідувань». Основна мета якого закону – це ліквідація податкової міліції, оптимізація структури та чисельності органів, які ведуть боротьбу зі злочинами у сфері фінансів.

Що ж стосується даного проекту, то він майже не відрізняється від законопроекту «Про Фінансову поліцію», так змінилася назва, тепер в Україні буде Служба фінансових розслідувань як центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань запобігання, виявлення, припинення, розслідування та розкриття кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності, які прямо чи опосередковано заподіюють шкоду публічному інтересу у сфері фінансів.

Із визначень, які закріплені в вказаних законопроектах про створення нового правоохоронного органу, в жодному не визначено підслідності відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення. Тобто

законодавець не наділяє даний орган правом складати адміністративні протоколи, що є неприпустимим.

Розробники законопроекту «Про Службу фінансових розслідувань» на відміну від законопроекту «Про Фінансову поліцію» відмовилися від граничної чисельності співробітників, і ми вважаємо це вірним кроком, оскільки рівень економічних злочинів збільшується з кожним роком. А чисельність не більше 3000 осіб (запропоновано у законопроекті «Про Фінансову поліцію») є необґрунтованою. Не складно порахувати: 24 області, м. Київ та м. Севастополь – по 111 осіб на всіх, за яку якість може йти мова. Кадрове питання в будь-якому органі це одне з найважливіших та болючих питань, грамотне вирішення якого є однією із засад ефективності його діяльності.

В обох законопроектах по різному зазначено початкове формування нового органу. Чи не порушують дані обмеження конституційні права громадянина України. На нашу думку під час початкового формування нового органу, до участі у конкурсі на посади повинні допускатися особи, які відповідають вимогам передбачених Законом України «Про державну службу».

Виходячи з вищевказаного, пропонуємо авторське визначення правоохоронного органу у сфері фінансової та економічної безпеки як центрального органу виконавчої влади який реалізує державну політику щодо забезпечення запобігання, виявлення, припинення, розслідування та розкриття правопорушень у сфері фінансової та економічної безпеки, що віднесені до його підслідності відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального процесуального кодексу України.

Крім того беручи до уваги недоліки попередніх законопроектів, про які мова йшла вище, а також досвід діяльності правоохоронних органів зарубіжних держав щодо забезпечення захисту фінансової системи держави запропоновано концепцію створення єдиного правоохоронного органу у сфері захисту фінансової системи України (Фінансова поліція). Основними положеннями цієї концепції є наступне.

1. Фінансова поліція – це центральний орган виконавчої влади який реалізує державну політику щодо забезпечення запобігання, виявлення, припинення, розслідування та розкриття правопорушень у сфері фінансової та економічної безпеки, що віднесені до його підслідності відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального процесуального кодексу України.

Особливості статусу Фінансової поліції обумовлюються її завданнями, функціями та повноваженнями, що визначаються цим Законом та іншими законами України, і полягають, зокрема, в особливому порядку призначення

та звільнення керівника цього органу, підпорядкованості, підконтрольності та звітування перед наглядовими органами, особливостях структури, а також засадах діяльності цього органу, наданні спеціальних повноважень та соціальних гарантій, охороні особистих і майнових праві працівників Фінансової поліції на рівні з працівниками інших правоохоронних органів.

Діяльність Фінансової поліції спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів України (далі – Міністр).

2. Основними завданнями Фінансової поліції у межах визначеної законодавством компетенції є забезпечення запобігання, виявлення, припинення, розслідування та розкриття правопорушень у сфері захисту фінансової та економічної безпеки, що віднесені до його підслідності.

3. Незалежність Фінансової поліції від незаконного втручання органів державної влади, органів місцевого у її діяльність гарантується, зокрема, визначеними цим та іншими законами:

- спеціальним статусом Фінансової поліції, особливим порядком визначення її загальної структури, фінансування та організаційного забезпечення діяльності;

- особливим порядком добору, призначення та звільнення начальника Фінансової поліції, його першого заступника та заступника начальника Головного управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією, працівників, які мають спеціальні звання, а також вичерпним, визначеним законом, переліком підстав для припинення їхніх повноважень;

- конкурсними засадами відбору державних службовців Фінансової поліції;

- визначеним законом порядком здійснення повноважень Фінансової поліції та її працівниками;

- колегіальним прийняттям найбільш важливих рішень керівництвом Фінансової поліції;

- заборонаю незаконного втручання у здійснення повноважень працівників Фінансової поліції;

- належною оплатою праці працівників Фінансової поліції і соціальними гарантіями;

- підпорядкованістю посадових осіб Фінансової поліції лише прямому та безпосередньому керівнику;

- правовим захистом і забезпеченням особистої безпеки працівників Фінансової поліції, їхніх близьких родичів.

4. Повноваження Фінансової поліції:

1) приймає та реєструє заяви, повідомлення та іншу інформацію про кримінальні та адміністративні правопорушення, віднесені до її підслідності,

здійснює в установленому порядку їх перевірку та приймає щодо них передбачені законом рішення;

2) здійснює відповідно до закону оперативно-розшукову діяльність, досудову підготовку матеріалів за протокольною формою, а також проводить дізнання та досудове слідство в межах своєї компетенції, вживає заходів до відшкодування заподіяних державі збитків;

3) виявляє причини та умови, що сприяли вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень віднесених законом до її підслідності;

4) здійснює розшук осіб, які переховуються від слідства та суду за правопорушення, віднесені до її підслідності;

5) вживає заходів щодо боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, в межах повноважень, передбачених Кримінальним процесуальним кодексом України;

6) готує та подає проекти нормативно-правових актів у сфері запобігання та боротьби з правопорушеннями, віднесеними законом до її компетенції; вносить пропозиції щодо формування державної політики у сфері забезпечення економічної безпеки та використання фінансових ресурсів держави через Міністра на розгляд Кабінету Міністрів України;

7) на письмову вимогу одержує від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, службових та фізичних осіб інформацію та документи (або завірені їх копії) необхідні для реалізації повноважень Фінансової поліції в межах її завдань;

8) ініціює проведення перевірок та ревізій компетентними органами щодо розслідування та розкриття правопорушень у сфері фінансової та економічної безпеки, що віднесені до його підслідності;

9) узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до компетенції Фінансової поліції, розробляє пропозиції щодо її удосконалення та в установленому порядку подає їх на розгляд Кабінету Міністрів України;

10) бере участь в розробці проектів міжнародних договорів України у сфері запобігання та боротьби з правопорушеннями, віднесеними законом до її підслідності.

11) здійснює правове співробітництво із компетентними органами іноземних держав, міжнародними організаціями з питань проведення оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування на підставі законів та міжнародних договорів України.

5. Систему Фінансової поліції складають центральний апарат, регіональні та місцеві підрозділи. До центрального апарату належить Головне слідче управління, Головне оперативне управління, Головне управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією, Головне управління з міжнародного співробітництва, Головне управління з

інформаційно-аналітичної роботи, які є самостійними структурними підрозділами та підпорядковуються начальнику Фінансової поліції України.

Регіональні структури Фінансової поліції в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі складаються із слідчих управлінь, оперативних управлінь, управлінь внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією, відділів з міжнародного співробітництва, відділів з інформаційно-аналітичної роботи.

В районах, містах та районах у містах створюються місцеві підрозділи Фінансової поліції.

Регіональні підрозділи Фінансової поліції в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі очолюють їх начальники, які підпорядковуються начальнику Фінансовій поліції України.

Місцеві підрозділи Фінансової поліції в районах, містах та районах у містах очолюють їх начальники, які підпорядковуються начальникам регіональних підрозділів Фінансовій поліції.

Гранична чисельність центрального апарату, регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції становить не більше 7000 осіб. Гранична чисельність особового складу може змінюватись, залежно від рівня злочинності, в контексті правопорушень, віднесених законом до підслідності Фінансової поліції.

Права і обов'язки, організація роботи та структура управлінь центрального апарату, регіональних та місцевих підрозділів, а також умови і порядок призначення на посади та звільнення з посад їх працівників визначаються положеннями, що затверджуються начальником Фінансової поліції України.

Фінансова поліція є юридичною особою публічного права та здійснює свої повноваження безпосередньо і через регіональні та місцеві підрозділи. Фінансова поліція та її регіональні та місцеві підрозділи мають печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням.

Положення про структурні підрозділи центрального апарату, регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції, крім положення про управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією, затверджуються начальником Фінансової поліції.

6. Кандидати на посаду начальника, першого заступника, заступника начальника Фінансової поліції визначаються комісією з проведення конкурсу на зайняття посад у Фінансовій поліції відповідно до результатів відкритого конкурсного відбору на зайняття таких посад.

Організацію та проведення конкурсу здійснює конкурсна комісія.

7. Фінансове забезпечення Фінансової поліції здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України. Фінансування Фінансової поліції за рахунок будь-яких інших джерел забороняється, крім випадків, передбачених

міжнародними договорами, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, або проектами міжнародної технічної допомоги.

Інші положення запропонованої концепції знайшли своє відображення у проекті Закону України «Про Фінансову поліцію», повний текст якого міститься у додатках.

3 Щодо внесення змін до кримінального та кримінального процесуального законодавства у зв'язку зі створенням Національного бюро фінансової безпеки України

В умовах реформування правоохоронних органів України актуалізується питання щодо створення правоохоронного органу до повноважень якого буде віднесено протидію та боротьбу з фінансово-економічними правопорушеннями. Дане питання є також актуальним зважаючи на існуючі загрози фінансово-економічній безпеці держави, серед яких високий рівень «тінізації» та криміналізації національної економіки.

На сьогодні питання створення єдиного правоохоронного органу як суб'єкта забезпечення фінансово-економічної безпеки держави потребує нагального врегулювання, оскільки затягування процесу його створення ускладнює діяльність інших правоохоронних органів. Зокрема, 1 січня 2017 року набули чинності норми Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні» від 21 грудня 2016 року щодо ліквідації підрозділів податкової міліції, разом з тим законопроект про створення її правонаступника – Служби фінансових розслідувань, не набрав чинності. Така непослідовність законодавця відповідно створила чимало колізій у правовому регулюванні діяльності підрозділів податкової міліції.

Аналіз останніх законопроектів свідчить про те, що станом на 19 березня 2018 року у парламенті був зареєстрований новий законопроект, згідно з яким пропонується створити новий для України державний правоохоронний орган, який забезпечує усунення загроз фінансовій безпеці держави шляхом запобігання, виявлення, припинення, розслідування та розкриття злочинів, віднесених до його підслідності – Національне бюро фінансової безпеки України.

Беручи до уваги шкоду, яка завдається фінансово-економічними злочинами інтересам держави у фінансово-економічній сфері найбільш дискусійними є положення щодо підслідності таких злочинів. Ситуація ускладнюється також тим, що на сьогодні розслідуванням кримінальних правопорушень проти інтересів держави у сфері фінансів й економіки

займаються такі правоохоронні органи як: підрозділи податкової міліції Державної фіскальної служби України, органи Служби безпеки України, Національної поліції України, Національного антикорупційного бюро України.

При цьому М. Курячий звертає увагу на те, що не зважаючи на розгалуженість відповідних органів, їх робота, зокрема податкової міліції, є інколи неефективною, викликає багато нарікань з боку підприємців та бізнесу взагалі. Тоді як створення Національного бюро фінансової безпеки України, за прогнозами фахівців скоротить до одного кількості правоохоронних органів, що мають право розслідувати фінансово-економічні злочини у сфері публічних фінансів та взаємодіяти з цих питань із бізнесом; створить нову модель правоохоронної діяльності, центром якої буде кримінальний аналіз, що дозволить підвищити рівень обґрунтованості кримінального переслідування осіб щодо яких правоохоронним органом отримано інформацію про несплату податкових зобов'язань.

Враховуючи вищезазначене, у законопроекті від 19 березня 2018 року законодавець намагається вирішити питання щодо усунення дублювання функцій правоохоронних органів у сфері економіки шляхом позбавлення Національної поліції України, Служби безпеки України повноважень з проведення досудового розслідування економічних злочинів з їх передачею виключно новоствореному органу.

М. Курячий вважає, що говорячи про підслідність Національного бюро фінансової безпеки України, слід передбачити його виключну компетенцію щодо досудового розслідування злочинів, пов'язаних з захистом публічних фінансів та законодавче закріплення права бюро на формування власних та отримання доступу до інформаційних ресурсів інших державних органів з метою аналізу наявної в них інформації, он-лайн моніторинг ризиків та забезпечення аналітичними продуктами органів досудового розслідування, формування рекомендацій для органів влади всіх рівнів у разі виявлення ризиків створення підґрунтя для розвитку негативних тенденцій у сфері публічних фінансів. Інакше кажучи, функції з розслідування злочинів, які посягають на публічні фінанси буде покладено на Національне бюро фінансової безпеки України. Відповідно обсяг повноважень Національної поліції та Служби безпеки України щодо досудового розслідування фінансово-економічних злочинів буде обмежено, але зазначені органи поряд із Національним бюро фінансової безпеки України все ще здійснюватимуть розслідування фінансово-економічних кримінальних правопорушень. А тому очевидно, що проектом Закону України «Про Національне бюро фінансової безпеки України» від 19 березня 2018 року питання дублювання повноважень між правоохоронними органами як суб'єктами забезпечення фінансово-економічної безпеки держави не вирішується. Тим не менш у зазначеному

законопроекті передбачено перелік змін, які мають бути внесені до ст. 216 Кримінального процесуального кодексу України (далі - КПК України) щодо підслідності.

Зокрема, детективи Національного бюро фінансової безпеки України здійснюватимуть досудове розслідування злочинів, передбачених ст. ст. 159¹, 191¹, 204, 205, 205¹, 212, 212¹, 218¹, 219, 220¹; 220², 222, 222¹, 222², 223¹, 223², 224, 231, 232, 232¹, 232², 233, а також злочинів, передбачених ст. ст. 210, 211 Кримінального кодексу України (далі - КК України), якщо розслідування таких злочинів не віднесене до підслідності Національного антикорупційного бюро України.

Якщо під час розслідування зазначених злочинів будуть встановлені злочини, передбачені ст. ст. 190, 191, 192, 199, 200, 216, 255, 358, 364 (якщо розслідування таких злочинів не відноситься до підслідності Національного антикорупційного бюро України або Державного бюро розслідувань), 366, 367 КК України, вчинені особою, щодо якої здійснюється досудове розслідування, або іншою особою, якщо вони пов'язані із злочинами, вчиненими особою, щодо якої здійснюється досудове розслідування, вони розслідуються детективами Національного бюро фінансової безпеки України.

Отже, підслідність майбутнього органу – це порушення при фінансуванні політичної партії чи агітації, незаконні дії з підакцизними товарами з метою збуту, фіктивне підприємництво, підроблення документів, ухилення від сплати податків, зборів, доведення до банкрутства, фальсифікація фінансових документів та звітності, підробка документів, дії з підробленими недержавними цінними паперами, розголошення комерційної чи банківської таємниці, незаконна приватизація державного чи комунального майна тощо. Але у разі коли зі злочином, що розслідується, пов'язані такі правопорушення як шахрайство, створення злочинної організації, зловживання владою чи службовим становищем тощо Національне бюро фінансової безпеки має право проводити їх розслідування.

Варто звернути увагу на те, що законодавцем до підслідності Національного бюро фінансової безпеки України пропонується також віднести ст. 191-1 «Привласнення, розтрата або заволодіння бюджетними коштами шляхом зловживання службовим становищем» та ст. 222-2 «Шахрайство з податком на додану вартість», тим самим доповнюючи КК України новими складами кримінальних правопорушень.

При цьому положення ст. 191-1 КК України, якими передбачено відповідальність за «привласнення чи розтрату коштів, що надійшли до бюджету, та були ввірені особі чи перебували в її віданні» не узгоджуються з нормами Бюджетного кодексу України. Так, у Бюджетному кодексі України не застосовується поняття «кошти, що надійшли до бюджету», а вживається поняття «бюджетні кошти (кошти бюджету)», під якими

розуміються надходження бюджету та витрати бюджету.

Виникають питання також щодо доповнення кримінального законодавства ст. 222-2 і тим самим віднесення її до підслідності Національного бюро фінансової безпеки України. По-перше, незрозуміла різниця між розкраданням та заволодінням, адже одне не виключає інше. Якщо мова йшла про те, що розкрадають кошти державні чиновники, а заволодіють коштами несумлінні підприємці, то як і одні і інші можуть кошти отримати. По-друге, отримують бюджетні кошти платники ПДВ – юридичні особи, а не фізичні особи, які є суб'єктами злочину. І по-третє, заволодіти бюджетними коштами неможливо шляхом отримання права на бюджетне відшкодування (а з цього моменту злочин вважається завершеним за задумом авторів). Окреме питання щодо того який документ є завідомо підробленим, а який ні.

Загалом доповнення КК України статтею 191-1 призведе до того, що до підслідності Національного бюро фінансової безпеки України фактично перейде блок злочинів, які на сьогодні розслідує Національне антикорупційне бюро України. Наприклад, гучне кримінальне провадження щодо розтрати державних коштів при будівництві на кордоні з Російською Федерацією стіни під назвою «Європейський вал» або «Стіна», яке проводить Національне антикорупційне бюро України. За логікою розробників законопроекту, цим питанням має займатися Національне бюро фінансової безпеки України. І кожне друге таке кримінальне провадження вищевказаний орган має право забрати з будь-якого державного органу, що дає президенту можливість маніпулювати діями новоствореного бюро у разі необхідності відкрити або закрити кримінальне провадження.

Поряд з цим, законопроектом від 19 березня 2018 року також не передбачено внесення змін до КК України щодо віднесення керівництва Національного бюро фінансової безпеки України до переліку вищих посадових осіб держави. Відповідно злочини, вчинені керівництвом нового правоохоронного органу, не будуть підслідні Національному антикорупційному бюро України.

Вказане безсумнівно свідчить про те, що Національне бюро фінансової безпеки у разі його створення не лише витіснить Національне антикорупційне бюро України зі сфери контролю за публічними фінансами приватних осіб і компаній, але й стане значним інструментом президентського впливу на суспільні відносини.

Також проект Закону України «Про Національне бюро фінансової безпеки України» від 19 березня 2018 року обмежує компетенцію Служби безпеки України (далі - СБУ). Так, на сьогодні СБУ розпочинає слідчі дії щодо суб'єктів підприємницької діяльності за ст. 201 КК України «Контрабанда», а у разі не підтвердження факту вчинення правопорушення

передбаченого цією статтею, співробітники спецслужби додають нові статті для подальшого розслідування (зокрема, ст. ст. 205, 212 КК України). Це дає можливість, згідно з діючим КПК України, залишатися СБУ органом, який розслідує справи, що стосуються виключно господарської діяльності того чи іншого суб'єкта господарювання.

Разом з тим з метою припинення подібних зловживань законопроектом від 19 березня 2018 року передбачено внесення змін до КПК України, відповідно до яких процесуальний прокурор протягом 24 годин визначатиме підслідність і подальше продовження розслідування за Національним бюро фінансової безпеки України, якщо СБУ через ст. 201 КК України продовжує розслідування за ст. ст. 205 і 212. Це єдиний спосіб відсторонити СБУ від можливості перевіряти бізнес у частині, не пов'язаній із контрабандою наркотиків і зброї.

Зважаючи на вищевикладений перелік кримінальних правопорушень віднесених до підслідності Національного бюро фінансової безпеки України, можна зробити висновок, що до підслідності бюро повністю переходить перелік злочинів, які раніше були підслідними податковій міліції. Крім того до підслідності Національного бюро фінансової безпеки України законодавець відносить також нові склади злочинів.

Однак, не всі економічні злочини відповідно до проекту Закону України «Про Національне бюро фінансової безпеки України» від 19 березня 2018 року передаються до підслідності Національного бюро фінансової безпеки. Зокрема, у підслідності Національного антикорупційного бюро України залишаються повноваження щодо розслідування кримінальних правопорушень за ст. ст. 191 «Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем», 206-2 «Протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації», 209 «Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом» КК України. Також з підслідності Національної поліції України не забираються економічні злочини, що стосуються виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут піддроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів, незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима, обладнанням для їх виготовлення, зайняття гральним бізнесом, протидії законній господарській діяльності тощо.

Зважаючи на викладене очевидно, що не всі науковці погоджуються з визначеним у законопроекті від 19 березня 2018 року переліком кримінальних правопорушень підслідних Національному бюро фінансової безпеки, зокрема Д. Гетманцев вважає, що новоствореному органу мають

бути також підслідні злочини, що частково регулюються фінансовим правом. Зокрема, мова йде про злочини у сфері регулювання обігу цінних паперів (ст. ст. 222-1, 223-1, 223-2, 224, 232-1, 232-2 КК України) та порушення порядку фінансування політичної партії, передвиборної агітації та агітації всеукраїнського референдуму (ст. 159-1 КК України).

Разом з тим науковець вважає, що до підслідності Національного бюро фінансової безпеки не має належати: незаконна приватизація (ст. 233) і розтрата (с. 191 КК України). Це пов'язано з тим, що зазначені злочини хоча і можуть порушувати фінансові відносини, які захищаються законом, але є загальними й можуть мати місце в інших сферах життєдіяльності суспільства.

Більше того за результатами першого розгляду законопроекту експертами також зазначається про необхідність позбавлення Національної поліції України та Служби безпеки України повноважень у сфері розслідування економічних злочинів, зокрема за ч. ч. 4 і 5 ст. 191 КК України, адже дана стаття найширше використовується вказаними органами для незаконного тиску на бізнес. Тому дійсно слід віднести розслідування кримінального правопорушення за ст. 191 КК України до компетенції Національного бюро фінансової безпеки.

О. Харитонов наголошує на тому, що частина завдань та функцій Національного бюро фінансової безпеки України у законопроекті від 19 березня 2018 року прописані досить абстрактно. Наприклад, мова йде про підготовку рекомендацій органам влади з усунення фінансового та правового підґрунтя щодо існування системних кримінальних схем; руйнування системних схем вчинення злочинів та кримінальної інфраструктури, що їх обслуговує; виявлення злочинних технологій, схем та механізмів злочинної діяльності.

Будучи дещо віддаленими від реальності такі «завдання», на думку О. Харитонова, можуть стати проблемою під час оскарження дій представників новоствореного органу. Тоді як інші прямо чи опосередковано конфліктують із визначеними на сьогодні повноваженнями Національної поліції України та Національного антикорупційного бюро України. Зокрема, «розшук та арешт коштів, іншого майна, що можуть бути предметом конфіскації у кримінальних правопорушеннях, віднесених до підслідності Національного бюро фінансової безпеки». Виникаючий на законодавчому рівні конфлікт інтересів не лише означає, що з одними й тими ж перевітками до одного й того самого бізнесу приходять кілька правоохоронних структур, а й нівелює ефективність роботи новоствореного органу.

Створення Національного бюро фінансової безпеки України на сьогодні має вирішити чимало питань пов'язаних із забезпеченням захисту фінансово-економічних інтересів держави. Серед таких питань: усунення дублювання

повноважень правоохоронних органів у сфері забезпечення фінансово-економічної безпеки держави та зосередження таких повноважень в межах однієї правоохоронної структури. Однак аналіз норм проекту Закону України «Про Національне бюро фінансової безпеки» від 19 березня 2018 року, яким передбачено не лише створення нового правоохоронного органу, але й внесення ряду змін до кримінального та кримінального процесуального законодавства, свідчить про те, що існування такого органу лише ускладнить існуючу на сьогодні систему правоохоронних органів як суб'єктів захисту фінансово-економічних інтересів держави. Це пов'язано з тим, що законопроектом змінюється підслідність фінансово-економічних злочинів, але не усувається дублювання повноважень між Національною поліцією України, Національним антикорупційним бюро України, СБУ та новоствореним Національним бюро фінансової безпеки. У зв'язку з чим виникає цілком логічне питання про доцільність створення такого органу, якщо повністю не усувається дублювання повноважень з розслідування фінансово-економічних злочинів. Крім того норми законопроекту явно свідчать про те, що суттєвий вплив на діяльність Національного бюро фінансової безпеки матиме Президент України, що вже ставить під сумнів значимість нового органу у державі. Очевидно, що соціально-економічна ситуація в державі не потребує органу, який буде виконувати вказівки глави держави. А тому на сьогодні необхідно доопрацювати проект Закону України «Про Національне бюро фінансової безпеки держави» від 19 березня 2018 року не лише в частині, що стосується підслідності фінансово-економічних злочинів, але й щодо конкретизації окремих повноважень бюро, які на сьогодні визначені досить абстрактно та інституціональної підконтрольності і підзвітності нового правоохоронного органу.

ВИСНОВКИ

Дослідження забезпечення безпеки фінансової сфери України дозволили сформулювати такі положення теоретичного та прикладного значення.

Захист фінансової системи держави є важливим в умовах становлення України як демократичної та правової держави, подолання економічної кризи та ефективного виконання органами державної влади завдань та функцій, що на них покладені. Однак аналіз діяльності правоохоронних органів як суб'єктів захисту фінансової системи держави, серед яких Національна поліція, Служба безпеки України, підрозділи податкової міліції Державної фіскальної служби України, Національне антикорупційне бюро України та норм законодавства що регламентує їх статус, свідчить про існування ряду недоліків їх діяльності безпосередньо у сфері захисту ними фінансових інтересів держави.

Злочинність у фінансовій сфері залишається проблемою, яка потребує якнайшвидшого вирішення, і, зокрема в Україні, де останніми роками з'явилися нові види вказаних зловживань. Кримінальні та адміністративні правопорушення у фінансовій сфері вчиняються практично в усіх великих містах України. Для них властиве готування, підшукування співучасників, передбачення каналів збуту цінностей, здобутих злочинним шляхом, тощо.

Складовою фінансової системи країни є сукупність банківських установ, які проводять свою діяльність та мають відповідне правове забезпечення. З урахуванням значного ступеня криміналізації сфери банківської діяльності та особливостей, які суттєво відрізняють її від інших видів діяльності, вважаємо обґрунтованим віднесення банківської діяльності до самостійного об'єкта кримінально-правової охорони. При цьому необхідно враховувати як позитивний міжнародний досвід формування законодавства з цих питань так і особливості розвитку економіки України в нових соціальних та політичних умовах.

Існує необхідність в криміналізації діянь, що вчинюються у фінансовій сфері та мають всі ознаки злочинів та декриміналізації тих кримінальних правопорушень, які багато років не мають практики щодо їх вчинення.

Поряд із цим, злагоджене функціонування правоохоронних структур України повинне забезпечувати безпеку фінансової системи, що потребує вироблення нових підходів в організації діяльності правоохоронної системи. На сьогодні, повноваження щодо забезпечення фінансово-економічної безпеки держави розподілені між правоохоронними органами, які в деяких випадках дублюються, що негативно позначається на ефективності діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки держави, про, що свідчать дані офіційної статистики, а

відповідно підтверджують доцільність створення єдиного правоохоронного органу як суб'єкта забезпечення фінансово-економічної безпеки держави.

Зважаючи на вище вказане та беручи до уваги позитивний досвід зарубіжних держав, зокрема Італії, для України перспективним видається формування нового правоохоронного органу із переданням йому функцій щодо захисту фінансової безпеки нашої держави, що наразі роздроблені між вище вказаними органами.

Аналіз існуючих на сьогодні законопроектів щодо створення такого правоохоронного органу свідчить про недосконалість їх положень. Зокрема, однією із останніх пропозицій було створення Національного бюро фінансової безпеки України. При цьому проектом Закону України «Про Національне бюро фінансової безпеки» від 19 березня 2018 року передбачено не лише створення нового правоохоронного органу, але й внесення ряду змін до кримінального та кримінального процесуального законодавства. Але набуття такими змінами чинності лише ускладнить існуючу на сьогодні систему правоохоронних органів як суб'єктів захисту фінансово-економічних інтересів держави. Це пов'язано з тим, що законопроектом змінюється підслідність фінансово-економічних злочинів, але не усувається дублювання повноважень між Національною поліцією України, Національним антикорупційним бюро України, СБУ та новоствореним Національним бюро фінансової безпеки. У зв'язку з чим виникає цілком логічне питання про доцільність створення такого органу, якщо повністю не усувається дублювання повноважень з розслідування фінансово-економічних злочинів. Крім того норми законопроекту явно свідчать про те, що суттєвий вплив на діяльність Національного бюро фінансової безпеки матиме Президент України, що вже ставить під сумнів значимість нового органу у державі. Очевидно, що соціально-економічна ситуація в державі не потребує органу, який буде виконувати вказівки глави держави.

А тому на сьогодні необхідно доопрацювати пропозиції щодо створення єдиного правоохоронного органу України у сфері захисту фінансової системи держави не лише щодо підслідності фінансово-економічних злочинів, але й щодо конкретизації підконтрольності і підзвітності правоохоронного органу.

Вбачається, що новостворений правоохоронний орган має одночасно зосереджувати в своїх повноваженнях функції податкової міліції, фінансової розвідки та оперативно-розшукової діяльності в сфері протидії економічним злочинам. Фінансова поліція України повинна бути утворена у якості відокремленого правоохоронного органу та підпорядковуватись Міністерству фінансів України. До компетенції даного правоохоронного органу слід віднести розслідування податкових та митних правопорушень, відмивання грошей, злочинів у банківській і бюджетній сферах.

Як наслідок, після зосередження у віданні новоствореного органу всіх відповідних зазначених функцій, Міністерство фінансів України матиме змогу координувати розслідування злочинів, вчинення яких загрожує фінансово-економічній безпеці нашої держави, таких як ухилення від сплати податків, розкрадання державного майна, порушення в сферах державних закупівель, порушення в банківській сфері, соцстрахування і пенсійного забезпечення, виготовлення та збут підроблених грошей, цінних паперів, акцизних марок, за допомогою чого буде вирішено проблему дублювання функцій правоохоронних органів у сфері боротьби з економічною злочинністю та забезпечено ефективний захист громадського порядку в нашій державі.

Перелік джерел посилань

1. Adeguamento dei compiti del Corpo della Guardia di finanza, a norma dell'articolo 4 della legge 31 marzo 2000, n. 78: Decreto Legislativo 19 marzo 2001, n. 68 / Gazzetta Ufficiale - N. 71. – 2001.
2. Activity of National Police of Ukraine in providing financial safety: monograph / Rieznik O., Kobzeva T., Batrachenko B. // Saarbrucken, Deutschland / Germany: GlobeEdit ist ein Imprint der / is a trademark of OmniScriptum GmbH & Co, 2017. – page 107.
3. Bantekas I., 2006. Corruption as an international crime and crime against humanity: An outline of supplementary criminal justice policies: Journal of International Criminal Justice, 4 (3): 466-484.
4. David J. Dickson, 2014. Cross border investigation and prosecution of bribery and corruption offences. ERA Forum, 15: 51-68.
5. Franklin E. Zimring and David T. Johnson., 2005. On the Comparative Study of Corruption: *Br J Criminol*, 45 (6): 793-809.
6. Garry C. Gray., 2013. Insider Accounts of Institutional Corruption Examining the Social Organization of Unethical Behaviour: *Br J Criminol*, 53 (4): 533-551.
7. Guardia di Finanza [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.gdf.gov.it/chi-siamo/storia-del-corpo/storia-del-corpo_
8. Italian Criminal Code [Electronic resource]. – Access mode : http://www.legislationline.org/documents/section/criminal-codes/country/22_
9. Leadership&Struscture [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.fbi.gov/about/leadership-and-structure>.
10. National Security Strategy of USA 2015 [Electronic resource]. – Access mode : <http://nssarchive.us/national-security-strategy-2015/>.
11. Political corruption in Ukraine / A. M. Kulish, O. M. Rieznik, N. S. Andriichenko // Saarbrucken, Deutschland / Germany: GlobeEdit ist ein Imprint der / is a trademark of OmniScriptum GmbH & Co, 2018. – pages 96.
12. Бандурка О. М. Управління в органах внутрішніх справ України : підручник / О. М. Бандурка. – Харків : Ун-т внутр. справ, 1998. – 480 с.
13. Бондаренко І.В. Органи внутрішніх справ в системах правоохоронних органів України, Російської Федерації та інших зарубіжних країн: теоретичні аспекти : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01; Національна академія внутрішніх справ України. Київ. 2004. 253 с.
14. Бородін Д. І. Правоохоронні органи України: поняття та функції / Д. І. Бородін // Юридичний вісник. – 2015. – № 2 (35). – С. 47–51.
15. Борьба с коррупцией в Восточой Европе и Центральной Азии: Стамбульский план действий по борьбе с коррупцией (достижения и проблемы) / Организация экономического сотрудничества и развития. –

2008 г. – 123 с.

16. Брильов М. О. Проблеми правового забезпечення оперативно-розшукової протидії злочинам, пов'язаним із розкраданням бюджетних коштів під час будівництва, ремонту й експлуатації автомобільних доріг / М. О. Брильов // *Право і безпека*. – 2016. – № 1 (60). – С. 90–94.
17. Бугайчук К.Л., Гузь В.А., Святокум І.О., Чумак В.В. Зарубіжний досвід організації взаємодії поліції з органами місцевого самоврядування в контексті децентралізації державної влади: наук.-метод. рек. Харків: Харк. нац. ун-т. внутр. справ. 2015. 44 с.
18. Вайда Т. С. Кримінальна розвідка в системі правоохоронних органів України як перспективний напрям діяльності у боротьбі з організованою злочинністю / Т. С. Вайда // *Кримінальна розвідка: методологія, законодавством, зарубіжний досвід : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса, 29 квітня 2016 р.* – Одеса : ОДУВС, 2016. – 184 с.
19. Відбулося експертне обговорення проекту закону про Національне бюро фінансової безпеки України. 2018. URL: <http://prg.org.ua/news/17460/>.
20. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23.05.69 // Юридична інформаційно-пошукова система «Ліга», файл MU69K01.LHT
21. Волощук Р. Є. Служба фінансових розслідувань в Україні: необхідність створення та організаційні моделі функціонування / Р. Є. Волощук // *Вісник Хмельницького національного університету*. – 2015. – № 1. – С. 168–173.
22. Гетманцев Д. Недоліки законопроекту про Національне бюро фінансових розслідувань. 2018. URL: <https://taxlink.ua/ua/blog/nedoliki-zakonoproektu-pro-nacionalne-byuro-finans.htm>.
23. Казмірук О. Поняття та сутність адміністративно-правового статусу податкової міліції України / О. Казмірук // *Держава та регіони*. – 2013. – № 2. – С. 38–42.
24. Комісарчук Ю. А. Детінізація економічних відносин в Україні (кримінально-правове та кримінологічне забезпечення) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Ю. А. Комісарчук. – Київ, 2006. – 20 с.
25. Конституція України : Закон України // *Відомості Верховної Ради України*. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
26. Коненко С.Я. Реорганізація системи МВС України на сучасному етапі державотворення (із досвіду реорганізації поліції Німеччини). Київ: Знання України. 2006. 44 с.
27. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-те вид., допов. – Харків : Право, 2013. (Т. 2 : Особлива частина / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. – 2013. – 1040 с.).

28. Крохта Р. Повноваження податкової міліції у здійсненні досудового розслідування [Електронний ресурс]. / Р. Крохта // Українське право. – 2016. – Режим доступу : <http://www.ukrainepravo.com/law-practice/lawyers-practice/povnovazhennya-podatkovo-m-l-ts-u-zd-ysnenn-dosudovogo-rozsl-ducuvannya/>
29. Міжнародні фінанси : підручник / за ред. О. І. Рогача. – Київ : Либідь, 2003. – 784 с.
30. Нардеп Максим Курячий презентував у Дніпрі проект Закону «Про Національне бюро фінансової безпеки України». 2018. URL: <http://km-ua.com/novosti/343-nardep-maksym-kuriachyi-prezentuvav-u-dnipri-proekt-zakonu-pro-natsionalne-biuro-finansovoi-bezpeky-ukrainy.html>.
31. Ніна Южаніна – щодо подальшої долі «економічних» підрозділів Нацполіції та СБУ. 2018. URL: <http://n-v.com.ua/nina-yuzhanina-shhodo-doli-pidrozdiliv-nat-spolitsiyi-ta-sbu/>.
32. Новий тлумачний словник української мови : [у 3 т.] / уклад. В. Яременко, О. Сліпушко. – Київ : Вид-во «Аконіт». – Т. 2: К–П. – 927 с.
33. Новий закон про фінансування політичних партій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://main2.rri.ro/uk_uk/Новий_закон_про_фінансування_політичних_партій-2528761.
34. О борьбе с коррупцией: Закон Республики Беларусь от 20.07.2006 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://kontakt.minsk.edu.by/main.aspx?guid=3171>.
35. О противодействии коррупции: Закон Российской Федерации от 25.12.2008 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.rg.ru/2008/12/30/korruptsia-fz-dok.html>.
36. Об органах финансовых расследований Комитета государственного контроля Республики Беларусь [Электронный ресурс] : Закон Республики Беларусь от 16.07.2008 г. № 414-З. – Режим доступа : <http://www.pravo.by/webnpa/text.asp?RN=h10800414>.
37. Основы противодействия коррупции: Учебное пособие / Под редакцией И.И. Рогова, К.А. Мамаи, С.Ф. Бычковой. –Алмааты: ОФ «Транспаренси Казахстан», ОФППИ «Интерлигал» в Казахстан, 2004. – 328 с.
38. Панов М. М. Кримінальна відповідальність за незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків : монографія / наук. ред. д-р юрид. наук, проф., акад. АПрН України В. І. Борисов. – Харків : Право, 2009. – 184 с.
39. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р., № 2755–VI // ВВР України. – 2011. – № 13–14, № 15–16, № 17. – Ст. 112.
40. Пономарьов О. Адміністративно-правовий статус податкової міліції України дис. ... канд. юрид. наук / О. Пономарьов. – Київ, 2015. – 179 с.

41. Положення про Міністерство фінансів України : Постанова Кабінету Міністрів України 20 серп. 2014 р. № 375 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/page/polozhennja-pro-ministerstvo-finan-siv-ukraini>.
42. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про Національне бюро фінансової безпеки України» від 19.03.2018 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63676.
43. Правове регулювання відносин на фінансовому ринку: стан і напрями вдосконалення / відп. ред. В. Д. Чернадчук. – Суми : ВВП «Мрія» ТОВ, 2013. – 340 с.
44. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 р. № 3781-ХІІ // Відомості Верховної Ради. – 1994. – № 11. – Ст. 50.
45. Про Державну фіскальну службу України. – [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 21 трав. 2014 р. № 236. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF>
46. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні: Закон України від 21.12.2016 р. № 1797-VIII // Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 5–6. Ст. 48.
47. Про затвердження Положення про Департамент захисту економіки Національної поліції України [Електронний ресурс] : Наказ Національної поліції України від 07.11.2015 р. – Режим доступу : <http://www.npu.gov.ua/uk/publish/article/1813727>.
48. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.10.2015 р. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-п>.
49. Про контррозвідувальну діяльність : Закон України від 26.12.2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 12. – Ст. 89.
50. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 47.
51. Про Національне бюро фінансової безпеки України: проект Закону України від 19.03.2018 р. № 8157. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63676.
52. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379.
53. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 304.
54. Про організацію діяльності підрозділів державної служби боротьби з економічною злочинністю Міністерства внутрішніх справ [Електронний

- ресурс] : Наказ Міністерства внутрішніх справ від 03.09.2012 р. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1588-12>.
55. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19.06.2003 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.
56. Про Рахункову палату : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 36. – Ст. 360.
57. Про Рішення Ради національної безпеки і оборони від 26 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України» [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 26.05.2015 р. № 287/2015. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>.
58. Про рішення ради національної безпеки і оборони України від 04.03.2016 р. «Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України» [Електронний ресурс] : Указ Президента України № 92/2016. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/922016-19832>.
59. Про розвідувальні органи : Закон України від 22.03.2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 19. – Ст. 94.
60. Про Службу безпеки України : Закон України від 25.03.1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 27. – Ст. 382.
61. Про Службу фінансових розслідувань України (фінансову поліцію) [Електронний ресурс] : Проект Закону України від 12.03.2013 р. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/NT0453.html.
62. Резнік О.М. Адміністративно-правові методи діяльності правоохоронних органів України із забезпечення фінансово-економічної безпеки держави. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». № 49 2018 р. С. 73-77.
63. Резнік О.М. Сутність та структура адміністративно-правового механізму забезпечення фінансово-економічної безпеки України. Jurnalul juridic national: teorie și practică. № 2-2 (30), 2018. С. 69-72
64. Резнік О.М. Адміністративно-правове регулювання діяльності правоохоронних органів із забезпечення фінансово-економічної безпеки України. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки. Томі 29 (68) № 2, 2018. С. 88-94.
65. Резнік О.М. Компетенція та повноваження правоохоронних органів із забезпечення фінансово-економічної безпеки України. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». Випуск 2. Том 1. 2018. С. 181-184
66. Ростовцева Ю. В. Административная ответственность за коррупционные правонарушения в системе государственной службы / Ю. В. Ростовцева. [Электронный ресурс]. – Режим доступа:

- <http://www.center-bereg.ru/1157.html>.
67. Рубинский Ю. Франция: коррупция и борьба с ней [Электронный ресурс] / Ю. Рубинский. – Режим доступа : www.ieras-library.ru/documenti/soveurope/2010/rubinski.doc.
  68. Рябченко О. П. Державне управління економікою України (адміністративно-правовий аспект) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук : спец. 12.00.07 «Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право» / О. П. Рябченко. – Харків, 2000. – 33 с.
  69. Савелко Т. В. Банківська система як найважливіший організаційний механізм фінансової системи / Т. В. Савелко // Інвестиції : практика та досвід. – 2011. – № 23. – С. 36. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.investplan.com.ua/pdf/23_2011/12.pdf.
  70. Саєнко С. І. Адміністративна відповідальність юридичних осіб за правопорушення в сфері обігу наркотичних засобів: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / С. І. Саєнко. – Харків, 2007. – 238 с.
  71. Селезньов В. В. Основи ринкової економіки України : посібник [Електронний ресурс] / В. В. Селезньов. – Київ : А.С.К., 2006. – 688 с. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/12720220/ekonomika/kreditna_politika.
  72. Семьнин А. С. Противодействие политической коррупции политико-правовыми средствами в государствах Евросоюза (опыт Финляндии и Эстонии) : дис. ... к.ю.н.: 23.00.02 / А. С. Семьнин / Воронеж. гос. ун-т. – Воронеж, 2009. – 216 с.
  73. Симоненко З. Бюро корупційної безпеки та Служба фінансових нерозслідувань. 2018. URL: https://dt.ua/macrolevel/byuro-korupciynoyi-bezpeki-ta-sluzhba-finansovih-nerozsli-duvan-272289_.html.
  74. Тюріна О. В. Сучасні системи правоохоронних органів (порівняльно-правове дослідження) : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / О. В. Тюріна. – Київ, 2001. – 184 с.
  75. Хамула П. Правоохоронні органи в системі органів державної влади: дис. ... канд. юрид. наук / П. Хамула. – Харків, 2015. – 235 с.
  76. Щербина Л. І. Взаємодія органів досудового слідства та дізнання: психологічний аспект. Проблеми вдосконалення підготовки слідчих та експертів в умовах реформування права / Л. І. Щербина. – Львів : ЛЮІВС, 2005. – С. 185–187.
  77. Шилін М. О. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання у світлі нового Кримінального процесуального кодексу України / М. О. Шилін // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 59–64.

Додатки

Додаток А

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ
Яценко Антон Володимирович

Поштова адреса: 01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5.

№ 1090/05/398-кд.

« 18 » 05 2018 р.

Ректору Сумського державного
університету
Васильєву А.В.

40007, м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 2

Шановний Анатоліє Васильовичу!

21.04.2018 року відбудеться третє засідання робочої підгрупи №2 щодо напрацювання системних змін до Кримінального процесуального кодексу України, а саме підвищення ефективності досудового розслідування під головуванням народних депутатів України Яценка Антона Володимировича та Купрія Віталія Миколайовича.

В зв'язку з чим просимо Вас забезпечити можливість прийняття участі у засіданні зазначеної робочої підгрупи яка відбудеться **21.05.2018 року о 14 год. 00 хв. по адресу: м. Київ, вул. Садова, 3А, кім. 727 «зал засідань» наступних учасників: Резніка Олега Миколайовича та Ільченка Олександра Васильовича.**

З повагою,
народний депутат України

А.В. Яценко

Перший проректор СУДУ
Карпуша В.Д.

« 05 » 2018 р.

АКТ
впровадження (використання) результатів
науково-дослідної роботи (етапу НДР) у навчальний процес

В ході виконання роботи по темі «Удосконалення системи правоохоронних органів щодо забезпечення фінансово-економічної безпеки України» № 0116U006814, за період з 01 січня 2018 р. по 27 липня 2018 р. розроблено монографію: Political corruption in Ukraine / A. M. Kulish, O. M. Riezniak, N. S. Andriichenko // Saarbrucken, Deutschland / Germany: GlobeEdit ist ein Imprint der / is a trademark of OmniScript: 1 GmbH & Co `018. – pages 96.

Керівник теми Резнік Олег Миколайович

Комісія в складі:

Голова комісії: завідувач кафедри кримінально-правових дисциплін та судочинства
Пахомов В.В.

Члени комісії: доцент кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Солонар А.В.

доцент кафедри кримінально-правових дисциплін та судочинства
Ільченко О.В.

встановила впровадження в навчальний процес результатів досліджень та місце їх використання: при викладанні навчальних дисциплін «Судові та правоохоронні органи», «Адміністративне право» та «Кримінальний процес».

« 15 » 05 2018 р.

Голова комісії:

(Handwritten signature)
(підпис)

(Handwritten signature: Пахомов В.В.)
(прізвище, ініціали)

Члени комісії:

(Handwritten signature)
(підпис)

(Handwritten signature: Солонар А.В.)
(прізвище, ініціали)

(Handwritten signature)
(підпис)

(Handwritten signature: Ільченко О.В.)
(прізвище, ініціали)

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Фінансову поліцію

Цей Закон визначає правові основи організації та діяльності Фінансової поліції, інших осіб, з якими вона взаємодіє.

РОЗДІЛ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення основних термінів

У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) економічна безпека держави – складова національної безпеки держави, при якій шляхом реалізації правильної фінансової політики забезпечується захищеність економіки держави від внутрішніх і зовнішніх загроз, її стабільний економічний розвиток та відсутність будь-яких ризиків;

2) фінансова безпека держави – складова економічної безпеки держави, стан фінансової системи держави, при якому створюються необхідні умови для стабільного соціально-економічного розвитку держави, а також забезпечується стабільність фінансової системи держави та її стійкість до негативного впливу від можливих загроз;

3) фінансова система держави – сукупність окремих пов'язаних між собою фінансових інститутів, які здійснюють та регулюють фінансову діяльність держави;

4) детектив (старший детектив) Фінансової поліції – посадова особа Фінансової поліції, яка має спеціальне звання та уповноважена в межах компетенції, передбаченої Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» та Кримінальним процесуальним кодексом України, здійснювати збір інформації про готування до вчинення або вчинення злочинів з відкритих джерел, інформаційних ресурсів обмеженого доступу та шляхом проведення оперативно-розшукової діяльності, а також досудового розслідування злочинів, віднесених законом до підслідності Фінансової поліції.

Стаття 2. Статус Фінансової поліції

1. Фінансова поліція – це центральний орган виконавчої влади який реалізує державну політику щодо забезпечення запобігання, виявлення, припинення, розслідування та розкриття правопорушень у сфері фінансової та економічної безпеки, що віднесені до його підслідності відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального процесуального кодексу України.

2. Особливості статусу Фінансової поліції обумовлюються її завданнями, функціями та повноваженнями, що визначаються цим Законом та іншими законами України, і полягають, зокрема, в особливому порядку призначення та звільнення керівника цього органу, підпорядкованості, підконтрольності та звітування перед наглядовими органами, особливостях структури, а також засадах діяльності цього органу, наданні спеціальних повноважень та соціальних гарантій, охороні особистих і майнових прав працівників Фінансової поліції на рівні з працівниками інших правоохоронних органів.

3. Діяльність Фінансової поліції спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів України (далі – Міністр).

Стаття 3. Завдання Фінансової поліції

1. Основними завданнями Фінансової поліції у межах визначеної законодавством компетенції є забезпечення запобігання, виявлення, припинення, розслідування та розкриття правопорушень у сфері захисту фінансової та економічної безпеки, що віднесені до його підслідності.

2. Забезпечує безпеку працівників Фінансової поліції їх захист від протиправних посягань, пов'язаних з виконанням ними службових обов'язків.

3. Здійснює заходи щодо запобігання, виявлення та припинення корупційних правопорушень з боку працівників Фінансової поліції, а також проведення адміністративного провадження у справах про корупційні правопорушення відповідно до Закону України «Про запобігання корупції».

Стаття 4. Правова основа діяльності Фінансової поліції

1. У своїй діяльності Фінансова поліція керується Конституцією України, міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, цим та іншими законами України, актами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, а також виданими відповідно до них актами Міністерства внутрішніх справ України, іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 5. Міжнародне співробітництво Фінансової поліції

1. Взаємовідносини у сферах діяльності Фінансової поліції з відповідними органами інших держав та міжнародними організаціями базуються на міжнародних договорах, а також на установчих актах та правилах міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

2. Працівники Фінансової поліції у випадках і порядку, передбачених законодавством, можуть направлятися до міжнародних організацій,

іноземних держав як компетентні представники з метою забезпечення координації співробітництва з питань, що віднесені до повноважень Фінансової поліції.

3. Працівники Фінансової поліції у випадках і порядку, передбачених законодавством, можуть залучатися до участі в міжнародних заходах, пов'язаних із забезпеченням захисту фінансової та економічної безпеки держав, а також міжнародних заходах з обміну досвідом.

4. Фінансова поліція уповноважена залучати іноземних експертів та фахівців як консультантів щодо підвищення ефективності роботи у конкретних справах та для вдосконалення процесів своєї діяльності.

5. Порядок відрядження, фінансування та перебування іноземних фахівців для консультування Фінансової поліції, а також працівників Фінансової поліції для участі в міжнародних заходах, пов'язаних із забезпеченням фінансової та економічної безпеки держав, а також міжнародних заходах з обміну досвідом, визначається Кабінетом Міністрів України.

6. Фінансова поліція здійснює міжнародне співробітництво в межах своєї компетенції та виконує умови міжнародних договорів України, що належать до сфер діяльності Фінансової поліції.

Стаття 6. Взаємодія Фінансової поліції із правоохоронними органами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування та іншими особами

1. Фінансова поліція у процесі своєї діяльності взаємодіє з правоохоронними органами, іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, а також іншими особами відповідно до Закону та інших нормативно-правових актів.

2. Взаємодія Фінансової поліції з органами, що входять до системи органів Міністерства фінансів України здійснюється у порядку, затвердженому Кабінетом міністрів України.

Стаття 7. Гарантії незалежності Фінансової поліції

1. Незалежність Фінансової поліції від незаконного втручання органів державної влади, органів місцевого у її діяльність гарантується, зокрема, визначеними цим та іншими законами:

- спеціальним статусом Фінансової поліції, особливим порядком визначення її загальної структури, фінансування та організаційного забезпечення діяльності;

- особливим порядком добору, призначення та звільнення начальника Фінансової поліції, його першого заступника та заступника начальника Головного управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією,

працівників, які мають спеціальні звання, а також вичерпним, визначеним законом, переліком підстав для припинення їхніх повноважень;

- конкурсними засадами відбору державних службовців Фінансової поліції;

- визначеним законом порядком здійснення повноважень Фінансової поліції та її працівниками;

- колегіальним прийняттям найбільш важливих рішень керівництвом Фінансової поліції;

- заборною незаконного втручання у здійснення повноважень працівників Фінансової поліції;

- належною оплатою праці працівників Фінансової поліції і соціальними гарантіями;

- підпорядкованістю посадових осіб Фінансової поліції лише прямому та безпосередньому керівнику;

- правовим захистом і забезпеченням особистої безпеки працівників Фінансової поліції, їхніх близьких родичів.

РОЗДІЛ II

ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІЦІЇ

Стаття 8. Верховенство права

1. Фінансова поліція у своїй діяльності керується принципом верховенства права, відповідно до якого людина, її права та свободи визнаються найвищими цінностями та визначають зміст і спрямованість діяльності держави.

2. Принцип верховенства права застосовується з урахуванням практики Європейського суду з прав людини.

Стаття 9. Дотримання прав та інтересів фізичних і юридичних осіб

1. Під час виконання своїх завдань Фінансова поліція забезпечує дотримання прав та інтересів фізичних та юридичних осіб, гарантованих Конституцією та законами України, а також міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, і сприяє їх реалізації.

2. Обмеження прав і свобод людини допускається виключно на підставах та в порядку, визначених Конституцією і законами України, за нагальної необхідності і в обсязі, необхідному для виконання завдань Фінансової поліції.

3. Здійснення заходів, що обмежують права та свободи людини, має бути негайно припинене, якщо мета застосування таких заходів досягнута або немає необхідності подальшого їх застосування.

4. У діяльності Фінансової поліції забороняються будь-які привілеї чи обмеження за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовною або іншими ознаками.

Стаття 10. Позапартійність Фінансової поліції

1. Використання Фінансової поліції України в партійних, групових чи особистих інтересах не допускається.

2. Діяльність партій, рухів та інших громадських об'єднань, що мають політичні цілі, у Фінансовій поліції України забороняється.

3. На період служби чи роботи за трудовим договором членство співробітників Фінансової поліції України у таких об'єднаннях зупиняється.

Стаття 11. Законність

1. Фінансова поліція діє виключно на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України.

2. Накази, розпорядження та доручення вищих органів, керівників, посадових та службових осіб, службова, політична, економічна або інша доцільність не можуть бути підставою для порушення працівниками Фінансової поліції Конституції та законів України.

Стаття 12. Відкритість та прозорість

1. Поліція здійснює свою діяльність на засадах відкритості та прозорості в межах, визначених Конституцією та законами України.

2. Здійснюється постійне інформування органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також громадськості про свою діяльність.

3. Фінансова поліція забезпечує доступ до публічної інформації, володільцем якої вона є у порядку та відповідно до вимог, визначених законом.

Стаття 13. Політична нейтральність

1. Фінансова поліція забезпечує захист прав та свобод людини незалежно від політичних переконань та партійної належності.

2. Фінансова поліція у своїй діяльності є незалежною від рішень, заяв чи позицій політичних партій та громадських об'єднань.

3. В органах і підрозділах Фінансової поліції заборонено використовувати будь-які предмети, на яких зображена символіка політичних партій, та провадити політичну діяльність.

4. Працівникам Фінансової поліції заборонено висловлювати особисте ставлення до діяльності політичних партій під час виконання службових

повноважень, а також використовувати службові повноваження у політичних цілях.

Стаття 14. Взаємодія з населенням на засадах партнерства

1. Діяльність Фінансової поліції здійснюється в тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства і спрямована на задоволення їхніх потреб.

2. Рівень довіри населення до Фінансової поліції є одним із основних критеріїв оцінки ефективності діяльності органів і підрозділів Фінансової поліції.

3. Оцінка рівня довіри населення до поліції проводиться незалежними соціологічними службами в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

РОЗДІЛ III ПОВНОВАЖЕННЯ ТА ІНШІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІЦІЇ

Стаття 15. Повноваження Фінансової поліції:

1) приймає та реєструє заяви, повідомлення та іншу інформацію про кримінальні та адміністративні правопорушення, віднесені до її підслідності, здійснює в установленому порядку їх перевірку та приймає щодо них передбачені законом рішення;

2) здійснює відповідно до закону оперативно-розшукову діяльність, досудову підготовку матеріалів за протокольною формою, а також проводить дізнання та досудове слідство в межах своєї компетенції, вживає заходів до відшкодування заподіяних державі збитків;

3) виявляє причини та умови, що сприяли вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень віднесених законом до її підслідності;

4) здійснює розшук осіб, які переховуються від слідства та суду за правопорушення, віднесені до її підслідності;

5) вживає заходів щодо боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, в межах повноважень, передбачених Кримінальним процесуальним кодексом України;

6) готує та подає проекти нормативно-правових актів у сфері запобігання та боротьби з правопорушеннями, віднесеними законом до її компетенції; вносить пропозиції щодо формування державної політики у сфері забезпечення економічної безпеки та використання фінансових ресурсів держави через Міністра на розгляд Кабінету Міністрів України;

7) на письмову вимогу одержує від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, службових

та фізичних осіб інформацію та документи (або завірені їх копії) необхідні для реалізації повноважень Фінансової поліції в межах її завдань;

8) ініціює проведення перевірок та ревізій компетентними органами щодо розслідування та розкриття правопорушень у сфері фінансової та економічної безпеки, що віднесені до його підслідності;

9) узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до компетенції Фінансової поліції, розробляє пропозиції щодо її удосконалення та в установленому порядку подає їх на розгляд Кабінету Міністрів України;

10) бере участь в розробці проектів міжнародних договорів України у сфері запобігання та боротьби з правопорушеннями, віднесеними законом до її підслідності.

11) здійснює правове співробітництво із компетентними органами іноземних держав, міжнародними організаціями з питань проведення оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування на підставі законів та міжнародних договорів України.

Стаття 16. Права Фінансової поліції:

Службовим особам Фінансової поліції для виконання покладених на них обов'язків надається право:

1) заводити оперативно-розшукові справи та здійснювати на підставах установлених законом, гласні та негласні оперативно-розшукові заходи у порядку визначеному Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність»;

2) вносити не пізніше 24 годин після подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення або після виявлення з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань;

3) при вчиненні адміністративного правопорушення складати протокол про вчинення адміністративного правопорушення на підставі Кодексу України про адміністративні правопорушення;

4) з метою перевірки інформації про вчинені правопорушення відбирати пояснення та витребувати документи (або завірені їх копії) у представників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, службових та фізичних осіб;

5) вносити відповідним державним органам, громадським об'єднанням або службовим особам, підприємствам, установам, організаціям обов'язкові до розгляду подання про необхідність усунення причин і умов, що сприяють вчиненню правопорушень;

б) здійснювати правове співробітництво з компетентними органами іноземних держав, міжнародними організаціями з питань проведення оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування на підставі законів та міжнародних договорів України;

7) здійснювати співробітництво з фізичними особами, у тому числі на договірних засадах, дотримуючись умов добровільності та конфіденційності цих відносин, матеріально і морально заохочувати осіб, які надають допомогу в попередженні, виявленні, припиненні і розслідуванні правопорушень;

8) вимагати від громадян, які порушують громадський порядок, припинення правопорушень та дій, що перешкоджають здійсненню повноважень Фінансової поліції, перевіряти у громадян при підозрі у вчиненні правопорушень, документи, що посвідчують їх особу, виносити на місці усне попередження особам, які допустили малозначні адміністративні правопорушення, а в разі невиконання зазначених вимог застосовувати передбачені чинним законодавством заходи примусу;

9) зберігати, носити і застосовувати у відповідності з чинним законодавством України спеціальні засоби та зброю.

10) вилучати у громадян і службових осіб предмети і речі, заборонені або обмежені в обороті, а також документи з ознаками підробки, знищувати ці предмети, речі та документи або передавати їх за призначенням у встановленому законом порядку;

11) брати участь у міжнародних слідчих групах, залучати до роботи іноземних експертів у боротьбі з фінансовими та економічними злочинами;

12) користуватися безоплатно всіма видами громадського транспорту міського, приміського і місцевого сполучення (крім таксі), а також попутним транспортом. Під час службових відряджень працівники Фінансової поліції мають право на позачергове придбання квитків на всі види транспорту і розміщення в готелях при пред'явленні службового посвідчення і посвідчення про відрядження. В разі невідкладних службових поїздок вони забезпечуються квитками на проїзд незалежно від наявності місць;

13) користуватися у невідкладних випадках безперешкодно і безоплатно засобами зв'язку, що належать підприємствам, установам і організаціям, а засобами зв'язку, що належать громадянам, - за їх згодою;

14) користуватися безоплатно засобами масової інформації, з метою попередження, виявлення та встановлення обставин вчинення правопорушень та осіб, які їх вчинили, свідків, потерпілих, розшуку осіб підозрюваних у вчиненні правопорушень, та з іншою метою, що пов'язана з необхідністю надання допомоги громадянам, підприємствам, установам і організаціям у зв'язку з виконанням покладених на Фінансову поліцію обов'язків;

15) використовувати з наступним відшкодуванням витрат та збитків транспортні засоби, які належать підприємствам, установам і організаціям, військовим частинам і громадянам (крім транспортних засобів дипломатичних, консульських та інших представництв іноземних держав і організацій, транспортних засобів спеціального призначення), для проїзду до місця події, припинення злочинів, переслідування та затримання осіб, які підозрюються в їх вчиненні, доставки до лікувальних установ осіб, що потребують термінової медичної допомоги;

16) виконувати в межах своєї компетенції запити та доручення правоохоронних органів інших держав або міжнародних організацій поліції відповідно до законодавства України, міжнародних договорів України, а також установчих актів та правил міжнародних організацій поліції, членом яких є Україна;

17) морально і матеріально заохочувати співробітників Фінансової поліції України та інших осіб за заслуги відповідно до Указу Президента України «Про відомчі заохочувальні відзнаки», Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ України;

18) залучати на добровільній основі, у тому числі на договірних засадах кваліфікованих спеціалістів та експертів, у тому числі іноземців, з будь-яких установ, організацій, контрольних і фінансових органів для забезпечення виконання повноважень Фінансової поліції;

19) викликати громадян і службових осіб у зв'язку з матеріалами, що знаходяться в їх провадженні;

20) за постановою слідчого та з санкції відповідного прокурора по нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності, а у невідкладних випадках - з наступним повідомленням прокурора протягом доби в разі загрози знищення, приховування або втрати предметів чи документів, які можуть бути використані в розкритті та розслідуванні злочинної діяльності, на строк до 10 діб опечатувати архіви, каси, приміщення (за винятком жилих) чи інші сховища, брати їх під охорону, а також вилучати предмети і документи в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України;

21) здійснювати відповідно до законодавства профілактику правопорушень у фінансовій та економічній сферах;

22) у межах визначеної законодавством компетенції забезпечувати захист особистої безпеки громадян і осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, у разі надходження від них, членів їх сімей та близьких родичів заяви, звернення керівника відповідного державного органу чи отримання оперативної та іншої інформації про наявність загрози їх життю, здоров'ю, житлу чи майну;

23) виконувати у передбачених законодавством випадках і в межах своєї компетенції постанови прокурора, слідчого, рішення слідчого судді, суду;

24) проводити аудіо-, відео-, фотофіксацію як допоміжний засіб попередження протиправних дій та розкриття правопорушень;

25) за дорученням слідчого органу досудового розслідування, прокурора проводити або брати участь у проведенні процесуальних дій у кримінальному провадженні та виконувати ухвали слідчого судді, суду про привід учасників кримінального провадження у порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України;

26) входити безперешкодно у будь-який час доби:

а) на територію і в приміщення підприємств, установ і організацій, в тому числі митниці, та оглядати їх з метою припинення правопорушень, переслідування осіб, підозрюваних у вчиненні правопорушень, при стихійному лихові та інших надзвичайних обставинах;

б) на земельні ділянки, в жилі та інші приміщення громадян у разі переслідування правопорушника або припинення правопорушення, що загрожує життю мешканців, а також при стихійному лихові та інших надзвичайних обставинах;

в) до житла чи до іншого володіння особи, яка перебуває під домашнім арештом або адміністративним наглядом, з метою перевірки виконання встановлених судом обмежень.

27) знайомитися в державних органах, органах місцевого самоврядування із документами та іншими матеріальними носіями інформації, необхідними для попередження, виявлення, припинення та розслідування кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Фінансової поліції, у тому числі такими, що містять інформацію з обмеженим доступом;

28) проводити огляд земельних ділянок, житлових та нежитлових приміщень, транспортних засобів, предметів та речей громадян, за їхньою згодою, з метою виконання покладених на них обов'язків;

29) затримувати і тримати у спеціально відведених для цього приміщеннях осіб, підозрюваних у вчиненні правопорушення, обвинувачених, які переховуються від дізнання, слідства чи суду, засуджених, які ухиляються від виконання кримінального покарання, - на строки і в порядку, передбачені законом, осіб, щодо яких як запобіжний захід обрано взяття під варту, - на строк, встановлений судом, але не більше десяти діб, а також осіб, які виявили непокору законній вимозі працівника Фінансової поліції, - до розгляду справи судом, але не більше ніж на 24 години;

30) за рішенням суду в присутності понятих, керівників та уповноважених осіб підприємств, установ, організацій, фізичних осіб, щодо яких проводиться перевірка, вилучати оригінали документів, що свідчать про правопорушення (із залишенням копій вилучених документів), зразки сировини і продукції, а до ухвалення такого рішення суду - в присутності понятих, керівників та уповноважених осіб підприємств, установ, організацій, фізичних осіб, щодо яких проводиться перевірка, вивчати документи, що свідчать про правопорушення, за рахунок Фінансової поліції робити з них копії із залишенням особам, щодо яких проводиться перевірка, опису документів, з яких виготовлено копії, за рішенням суду опечатувати каси, склади та архіви на термін не більше 24 годин з моменту такого опечатування, зазначеного в протоколі;

Фінансова поліція може від імені України надавати міжнародні доручення щодо проведення оперативно-розшукових, слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій, укладати угоди про співробітництво з питань її повноважень з іноземними і міжнародними правоохоронними органами та організаціями, звертатися від імені України до іноземних державних органів в установленому законодавством України та відповідних держав порядку тощо.

Фінансова поліція може створювати та брати участь у міжнародних слідчих групах відповідно до цього закону та інших законодавчих актів та міжнародних договорів України, залучати до роботи іноземних експертів у боротьбі з правопорушеннями у фінансово-економічній сфері, мати інші повноваження, пов'язані з виконанням нею своїх обов'язків.

Стаття 17. Використання Фінансовою поліцією інформаційних ресурсів

1. Фінансова поліція наповнює бази (банки) даних, що входять до єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України.

2. Фінансова поліція має безпосередній оперативний доступ до інформації та інформаційних ресурсів інших органів державної влади за обов'язковим дотриманням Закону України «Про захист персональних даних».

3. Інформація про доступ до бази (банку) даних повинна фіксуватися та зберігатися в автоматизованій системі обробки даних, включно з інформацією про працівника Фінансової поліції, який отримав доступ, та про обсяг даних, доступ до яких було отримано.

РОЗДІЛ IV

ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІЦІЇ

Стаття 18. Структура Фінансової поліції

1. Систему Фінансової поліції складають центральний апарат, регіональні та місцеві підрозділи. До центрального апарату належить Головне слідче управління, Головне оперативне управління, Головне управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією, Головне управління з міжнародного співробітництва, Головне управління з інформаційно-аналітичної роботи, які є самостійними структурними підрозділами та підпорядковуються начальнику Фінансової поліції України.

Регіональні структури Фінансової поліції в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі складаються із слідчих управлінь, оперативних управлінь, управлінь внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією, відділів з міжнародного співробітництва, відділів з інформаційно-аналітичної роботи.

В районах, містах та районах у містах створюються місцеві підрозділи Фінансової поліції.

Регіональні підрозділи Фінансової поліції в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі очолюють їх начальники, які підпорядковуються начальнику Фінансовій поліції України.

Місцеві підрозділи Фінансової поліції в районах, містах та районах у містах очолюють їх начальники, які підпорядковуються начальникам регіональних підрозділів Фінансовій поліції.

2. Гранична чисельність центрального апарату, регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції становить не більше 7000 осіб. Гранична чисельність особового складу може змінюватись, залежно від рівня злочинності, в контексті правопорушень, віднесених законом до підслідності Фінансової поліції.

3. Права і обов'язки, організація роботи та структура управлінь центрального апарату, регіональних та місцевих підрозділів, а також умови і порядок призначення на посади та звільнення з посад їх працівників визначаються положеннями, що затверджуються начальником Фінансової поліції України.

4. Фінансова поліція є юридичною особою публічного права та здійснює свої повноваження безпосередньо і через регіональні та місцеві підрозділи. Фінансова поліція та її регіональні та місцеві підрозділи мають печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням.

5. Положення про структурні підрозділи центрального апарату, регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції, крім положення про управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією, затверджуються начальником Фінансової поліції.

Стаття 19. Керівництво Фінансової поліції

1. Керівництво Фінансовою поліцією здійснює начальник Фінансової поліції, його перший заступник та заступник.

2. Начальник Фінансової поліції призначається на посаду та звільняється з посади Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України відповідно до пропозицій Міністра фінансів України.

3. Перший заступник та заступник начальника Фінансової поліції призначаються на посаду та звільняються з посади Міністром фінансів України за поданням начальника Фінансової поліції.

4. Начальником Фінансової поліції, першим заступником та заступником може бути громадянин України, який має повну вищу юридичну освіту, стаж роботи не менше п'яти років, досвід роботи на керівних посадах в органах влади, підприємствах, установах, організаціях, незалежно від форми власності, у тому числі за кордоном, або міжнародних організаціях не менше ніж три роки, володіє державною та іноземною мовою, яка є однією з офіційних мов Ради Європи і здатний за своїми діловими та моральними якостями, освітнім і професійним рівнем, станом здоров'я виконувати відповідні службові обов'язки.

Для цілей цього Закону:

1) вищою освітою є освіта, здобута в Україні (або на території колишнього СРСР до 1 грудня 1991 року) за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або освітнього ступеня магістра, а також вища освіта за відповідним освітнім ступенем, здобута в іноземних державах;

2) стажем роботи є стаж роботи особи за спеціальністю після здобуття нею вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або освітнім ступенем магістра, а також вищої освіти за відповідним освітнім ступенем, здобутої в іноземних державах.

5. Не може бути призначена на посаду начальника Фінансової поліції, його першого заступника та заступника особа, яка впродовж двох років до подання заяви на участь у конкурсі на зайняття цієї посади, незалежно від тривалості, входила до складу керівних органів політичної партії або знаходилася у трудових чи інших договірних відносинах з політичною партією.

6. Начальник Фінансової поліції, перший заступник та заступник призначаються строком на п'ять років. Одна і та сама особа не може обіймати цю посаду два строки підряд.

Стаття 20. Порядок конкурсного відбору та призначення начальника, першого заступника та заступника начальника Фінансової поліції

1. Кандидати на посаду начальника, першого заступника, заступника начальника Фінансової поліції визначаються комісією з проведення конкурсу

на зайняття посад у Фінансовій поліції (далі – конкурсна комісія) відповідно до результатів відкритого конкурсного відбору на зайняття таких посад (далі – конкурс). Участь у конкурсі можуть брати особи, що відповідають вимогам, визначеним у частині четвертій та п'ятій статті 19 цього Закону.

2. Організацію та проведення конкурсу здійснює конкурсна комісія.

3. До складу конкурсної комісії не можуть входити особи, які є працівниками Фінансової поліції або будь-яким іншим чином пов'язані з Фінансовою поліцією трудовими відносинами.

4. До складу конкурсної комісії входять 9 осіб:

1) три особи, запропоновані громадською радою при Фінансовій поліції;

2) особа, визначена Верховною Радою України за поданням комітету Верховної Ради України до предмету відання якого належать питання організації та діяльності правоохоронних органів, оперативно-розшукової діяльності;

3) особа, визначена Верховною Радою України за поданням комітету до предмету відання якого належать питання системи оподаткування, загальнодержавні податки і збори;

4) дві особи – визначені Міністерством;

5) дві особи – визначені Національним агентством з питань запобігання корупції.

Не можуть бути членами комісії особи, зазначені у пунктах 1-3 частини першої статті 26 цього Закону, та особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, відповідно до Закону України «Про запобігання корупції».

Конкурсна комісія вважається повноважною в разі затвердження в її складі не менше шести осіб.

5. Рішення конкурсної комісії вважається прийнятим, якщо за нього на засіданні конкурсної комісії проголосувало не менше п'яти її членів.

6. Голова та секретар конкурсної комісії обираються нею з числа членів конкурсної комісії.

Роботу конкурсної комісії забезпечує підрозділ, що здійснює забезпечення діяльності Міністерства.

7. Конкурсна комісія:

1) визначає регламент своєї роботи;

2) розміщує оголошення про умови та строки проведення конкурсу;

3) розглядає документи, подані особами для участі в конкурсі;

4) за результатами професійного тестування та психофізіологічного опитування із застосуванням поліграфа, проведення спеціальної перевірки, передбаченої Законом України «Про запобігання корупції», і перевірки, передбаченої Законом України «Про очищення влади», відбирає кандидатів,

з якими проводить на своєму засіданні співбесіду з метою визначення відповідності професійних, морально-етичних, організаційних та інших здібностей кандидатів, необхідних для виконання службових обов'язків, під час перебування на відповідній посаді у Фінансовій поліції.

5) відбирає шляхом відкритого голосування з числа кандидатів, які пройшли співбесіду та зазначені в пункті 4 цієї частини перевірки, одного кандидата на кожному з посад, які згідно з обґрунтованим рішенням конкурсної комісії мають найкращі професійний досвід, знання і якості для виконання службових обов'язків;

6) вносить подання Кабінету Міністрів України щодо призначення кандидата на посаду Начальника Фінансової поліції, його першого заступника, та заступника;

7) оприлюднює інформацію про осіб, які подали заяву на участь у конкурсі, а також інформацію про кандидатів, які були відібрані для проходження співбесіди, для проведення зазначених в пункті 4 цієї статті перевірок, та про кандидатів, відібраних конкурсною комісією для подання на призначення Кабінетом Міністрів України;

8) проводить повторний конкурс у разі відхилення всіх кандидатів у зв'язку з їх невідповідністю вимогам, що ставляться до начальника Фінансової поліції, його заступників, начальника головного управління внутрішнього контролю або непроходженням відібраними кандидатами спеціальної перевірки чи перевірки, передбаченої Законом України «Про очищення влади».

8. Конкурсна комісія формується у порядку, визначеному цим Законом, не пізніше ніж за два місяці до завершення строку повноважень начальника Фінансової поліції або упродовж 14 днів з дня дострокового припинення його повноважень (звільнення), чи припинення повноважень його заступників.

9. Засідання конкурсної комісії відкриті для представників засобів масової інформації та журналістів. Забезпечується відео- та аудіофіксація і трансляція у режимі реального часу відповідної відео- та аудіоінформації із засідань конкурсної комісії на офіційному веб-сайті Міністерства.

Конкурсна комісія розміщує оголошення про умови та строки проведення конкурсу на зайняття посади керівника Фінансової поліції, його заступників, інших працівників в загальнодержавних друкованих засобах масової інформації, на офіційному веб-сайті Фінансової поліції (або Міністерства до створення веб-сайту Фінансової поліції) не пізніше ніж за десять днів до завершення строку подання заяв на участь у конкурсі.

Інформація про час та місце проведення засідання конкурсної комісії оприлюднюється не пізніше ніж за 48 годин до його початку.

10. Особа, яка претендує на участь у конкурсі, подає у визначений в оголошенні строк такі документи:

1) заяву про участь у конкурсі з наданням згоди на проведення спеціальної перевірки відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та на обробку персональних даних відповідно до Закону України «Про захист персональних даних»;

2) автобіографію, що містить: прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), число, місяць, рік і місце народження, громадянство, відомості про освіту, трудову діяльність, посаду (заняття), місце роботи, громадську роботу (у тому числі на виборних посадах), членство у політичних партіях, у тому числі в минулому, наявність трудових або будь-яких інших договірних відносин з політичною партією упродовж двох років, що передують поданню заяви (незалежно від тривалості), контактний номер телефону та адресу електронної пошти, відомості про наявність чи відсутність судимості;

3) декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за рік, що передує року, в якому було оприлюднено оголошення про конкурс, за формою, що визначена Законом України «Про запобігання корупції»;

4) інші документи, передбачені законами України «Про державну службу», «Про запобігання корупції».

Відомості з поданих відповідно до цієї частини документів підлягають оприлюдненню упродовж трьох робочих днів після закінчення строку подання заяв на конкурс на офіційному веб-сайті Міністерства, крім відомостей, які відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» віднесені до інформації з обмеженим доступом та відомостей про контактний номер телефону, адресу електронної пошти кандидата.

11. Кабінет Міністрів України призначає на посаду начальника Фінансової поліції, його першого заступника та заступника відібраних конкурсною комісією кандидатів протягом десяти днів з дня внесення відповідного подання.

Стаття 21. Повноваження начальника Фінансової поліції

1. Начальник Фінансової поліції:

1) очолює Фінансову поліцію та здійснює керівництво її діяльністю, несе відповідальність за виконання покладених на неї завдань;

2) організовує роботу Фінансової поліції, визначає обов'язки першого заступника, заступника начальника Фінансової поліції;

3) координує і контролює діяльність центрального апарату, регіональних та місцевих підрозділів;

4) затверджує структуру та штатну чисельність центрального апарату, регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції;

5) видає у межах повноважень накази і розпорядження, дає вказівки обов'язкові до виконання працівниками Фінансової поліції;

- б) приймає на службу та звільняє зі служби, призначає та звільняє з посад працівників Фінансової поліції відповідно до положень цього Закону;
- 7) у порядку визначеному законодавством про державну службу призначає на посади та звільняє з посад службовців центрального апарату Фінансової поліції, начальників, перших заступників та заступників начальників регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції;
- 8) приймає на роботу та звільняє з роботи в порядку, визначеному законодавством про працю, працівників центрального органу управління Фінансової поліції;
- 9) затверджує перспективні, поточні та оперативні плани роботи Фінансової поліції;
- 10) визначає порядок заохочення осіб, які надають допомогу в попередженні, виявленні, припиненні і розслідуванні правопорушень, віднесених до підслідності Фінансової поліції;
- 11) приймає у визначеному порядку рішення про заохочення та притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників Фінансової поліції;
- 12) приймає у визначеному законодавством про державну службу порядку рішення про заохочення та притягнення до дисциплінарної відповідальності державних службовців апарату центрального органу управління Фінансової поліції;
- 13) приймає рішення про заохочення та накладення згідно з рішенням дисциплінарної комісії Фінансової поліції дисциплінарних стягнень на працівників Фінансової поліції;
- 14) у встановленому законодавством порядку присвоює ранги державним службовцям Фінансової поліції та спеціальні звання особам молодшого і середнього складу;
- 15) вносить Міністру у встановленому порядку пропозиції щодо вдосконалення законодавства з питань, що належать до компетенції Фінансової поліції;
- 16) представляє Фінансову поліцію у відносинах з іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, а також органами іноземних держав, міжнародними та іноземними організаціями тощо;
- 17) має право бути присутнім на засіданнях Верховної Ради України, її комітетів, тимчасових спеціальних та тимчасових слідчих комісій, а також брати участь з правом дорадчого голосу у засіданнях Кабінету Міністрів України з питань виконання завдань Фінансової поліції;
- 18) забезпечує відкритість та прозорість діяльності Фінансової поліції відповідно до цього Закону та інших законів України; звітує перед Міністром про виконання покладених на Фінансову поліцію завдань і повноважень;

19) в межах бюджетного фінансування Фінансової поліції надає дозвіл на використання коштів фонду спеціальних оперативно-розшукових негласних слідчих (розшукових) дій;

20) приймає рішення про розподіл бюджетних коштів, головним розпорядником яких є Фінансова поліція, та затверджує звіт про виконання цих рішень;

21) забезпечує дотримання визначеного Міністром порядку обміну інформацією між Міністерством і Фінансовою поліцією;

22) здійснює інші повноваження відповідно до цього та інших законів.

Стаття 22. Підстави та порядок звільнення керівництва Фінансової поліції

1. Кабінет Міністрів України за наявності підстав, визначених частиною четвертою цієї статті, за пропозицією Міністра приймає рішення про звільнення начальника Фінансової поліції з посади.

2. Міністр за наявності підстав, визначених частиною четвертою цієї статті, за поданням начальника Фінансової поліції приймає рішення про звільнення першого заступника та заступника начальника Фінансової поліції з посади.

3. Верховна Рада України за наявності підстав, визначених частиною четвертою цієї статті, за пропозицією не менш як третини народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України може прийняти рішення про недовіру начальнику Фінансової поліції, що має наслідком його звільнення з посади.

4. Повноваження начальника Фінансової поліції, його першого заступника та заступника припиняються у зв'язку із закінченням строку їх повноважень, звільненням або смертю.

Начальник Фінансової поліції, його перший заступник та заступник Фінансової поліції звільняється з посади в разі:

1) подання письмової заяви про припинення повноважень за власним бажанням;

2) призначення чи обрання на іншу посаду за його згодою;

3) досягнення шістдесяти п'яти років;

4) неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров'я відповідно до висновку медичної комісії, що створюється за рішенням спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;

5) набрання законної сили рішенням суду про визнання його недієздатним або обмеження його цивільної дієздатності, визнання його безвісно відсутнім чи оголошення його померлим;

6) набрання законної сили обвинувальним вироком суду стосовно нього;

7) припинення його громадянства України або виїзду на постійне місце проживання за межі України;

8) невідповідності обмеженням щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, передбаченими Законом України «Про запобігання корупції», встановленим рішенням суду, що набрало законної сили;

9) наявності висновку комісії зовнішнього контролю про неефективність діяльності Фінансової поліції та неналежне виконання обов'язків її начальником, передбаченого частиною 8 статті 40 цього Закону.

Начальника Фінансової поліції не може бути звільнено Кабінетом Міністрів України, а рішення Кабінету Міністрів України про його призначення не може бути скасовано Кабінетом Міністрів України, крім підстав, зазначених у цій частині.

Першого заступника та заступника начальника Фінансової поліції не може бути звільнено Міністром, а рішення Міністра про їх призначення не може бути скасовано Міністром, крім підстав, зазначених у цій частині.

5. Начальнику Фінансової поліції, його першому заступнику та заступнику Фінансової поліції доступ до державної таємниці усіх ступенів секретності надається за посадою після взяття ним письмового зобов'язання щодо збереження державної таємниці.

6. У разі звільнення начальника Фінансової поліції, з посади, його смерті або відсутності відомостей про місце його перебування повноваження начальника Фінансової поліції виконує його перший заступник до того часу, доки не буде призначено нового начальника Фінансової поліції.

Стаття 23. Підпорядкованість Фінансової поліції та основні повноваження Міністра у відносинах з Фінансовою поліцією

1. Діяльність Фінансової поліції спрямовується та координується Міністром як членом Кабінету Міністрів України.

2. Міністр:

1) забезпечує формування та проведення державної політики у сфері запобігання, виявлення, припинення, розслідування та розкриття правопорушень, віднесених законом до підслідності Фінансової поліції та контролює її реалізацію;

2) забезпечує нормативно-правове регулювання діяльності Фінансової поліції, погоджує та подає на розгляд Кабінету Міністрів України розроблені Фінансовою поліцією та Міністерством проекти законів, актів Кабінету Міністрів України з питань діяльності Фінансової поліції;

3) затверджує стратегічні програми діяльності та визначає пріоритетні напрями роботи Фінансової поліції, шляхи виконання покладених на неї обов'язків, затверджує плани її роботи та приймає письмовий звіт про діяльність Фінансової поліції;

4) забезпечує виконання міжнародних договорів України, що належать до сфер діяльності Фінансової поліції;

5) забезпечує ведення та використання баз (банків) даних, визначає порядок обміну інформацією між Міністерством, Фінансовою поліцією та іншими центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра;

6) на основі офіційних обґрунтувань наданих Фінансовою поліцією подає пропозиції до проекту Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік щодо фінансування Фінансової поліції;

7) призначає на посаду начальника та працівників Головного управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією центрального апарату, начальника та працівників управлінь внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції;

8) затверджує структуру та штатну чисельність, порядок діяльності та повноваження Головного управління власної безпеки та боротьби з корупцією, управлінь внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції;

9) несе відповідальність за діяльність Головного управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією, управлінь внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції;

10) у порядку передбаченому законодавством приймає рішення про заохочення начальника Фінансової поліції, його першого заступника та заступника;

11) вносить на розгляд Президенту України подання про присвоєння спеціальних звань вищого керівного складу Фінансової поліції;

12) приймає рішення про проведення незалежної оцінки (аудиту) ефективності діяльності Фінансової поліції, її операційної та інституційної незалежності;

13) приймає рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності начальника Фінансової поліції, його першого заступника та заступника у разі наявності негативного висновку комісії зовнішнього контролю діяльності Фінансової поліції;

14) координує та спрямовує діяльність Головного управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією, пов'язану із здійсненням заходів щодо запобігання корупції у Фінансовій поліції;

15) здійснює інші повноваження відповідно до цього та інших законів.

Стаття 24. Керівництво центрального апарату, регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції

1. Начальники підрозділів центрального апарату (окрім Головного управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції та їх заступники, призначаються на посаду та звільняються з посади начальником Фінансової поліції за результатами відкритого конкурсу, що проводиться в порядку, визначеному начальником Фінансової поліції на основі типового порядку проведення відкритого конкурсу, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

2. Начальник підрозділу центрального апарату Фінансової поліції:

1) організовує роботу відповідного підрозділу центрального апарату щодо виконання повноважень Фінансової поліції, наказів, розпоряджень та доручень керівника Фінансової поліції;

2) вносить начальнику Фінансової поліції пропозиції щодо штатного розпису підрозділу (органу), а також проект положення про відповідний підрозділ для його затвердження;

3) здійснює контроль за збереженням державної таємниці в підрозділі (органі), вживає заходів для запобігання несанкціонованому доступу до іншої інформації з обмеженим доступом;

4) вносить начальнику Фінансової поліції подання про заохочення підлеглих, про присвоєння їм спеціальних звань або рангів державних службовців чи присвоює ранги підлеглим державним службовцям відповідно до закону;

5) вносить начальнику Фінансової поліції пропозиції про представлення підлеглих службовців до відзначення державними нагородами України, а осіб, які надають допомогу в запобіганні, виявленні, припиненні і розслідуванні злочинів, віднесених до підслідності Фінансової поліції, до заохочення;

6) несе відповідальність за роботу підрозділу (органу), зокрема за законність здійснюваних оперативно-розшукових заходів і досудового розслідування, додержання прав та інтересів осіб;

7) здійснює інші повноваження, передбачені цим та іншими законами.

3. Начальник регіонального або місцевого підрозділу Фінансової поліції:

1) організовує роботу відповідного регіонального або місцевого підрозділу щодо виконання повноважень Фінансової поліції, наказів і розпоряджень та доручень начальника Фінансової поліції;

3) у порядку визначеному законом призначає та звільняє з посад працівників регіонального або місцевого підрозділу Фінансової поліції, крім першого заступника та заступника начальника регіонального або місцевого підрозділу Фінансової поліції;

4) вносить начальнику Фінансової поліції пропозиції щодо структури та штатної чисельності відповідного регіонального або місцевого підрозділу;

5) вносить начальнику Фінансової поліції подання про присвоєння у встановленому законодавством порядку спеціальних звань державних службовців працівникам відповідного регіонального або місцевого підрозділу;

6) вносить начальнику Фінансової поліції пропозиції щодо заохочення працівників регіонального або місцевого підрозділу;

7) приймає в межах наданих йому повноважень рішення про заохочення та накладення згідно з рішенням дисциплінарної комісії Фінансової поліції дисциплінарних стягнень на працівників Фінансової поліції;

8) видає у межах своїх повноважень накази і розпорядження, дає доручення, які є обов'язковими для виконання працівниками Фінансової поліції;

9) виконує інші повноваження, передбачені законами України.

Стаття 25. Працівники Фінансової поліції

1. До працівників Фінансової поліції належать особи, які мають спеціальні звання, державні службовці та інші працівники, які працюють за трудовими договорами у Фінансовій поліції.

Оперативно-розшукову діяльність та досудове розслідування у кримінальних провадженнях щодо злочинів, віднесених законом до підслідності Фінансової поліції проводять старші детективи та детективи Фінансової поліції, які є державними службовцями.

2. Час проходження служби у Фінансовій поліції зараховується до страхового стажу, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби відповідно до закону.

3. На службу до Фінансової поліції приймаються на конкурсній основі громадяни України, які спроможні за своїми особистими, діловими та моральними якостями, віком, освітнім і професійним рівнем та станом здоров'я ефективно виконувати відповідні службові обов'язки. Кваліфікаційні вимоги та критерії професійної придатності для зайняття посад у цих підрозділах затверджуються начальником Фінансової поліції.

Призначення працівників на посади у Фінансовій поліції, здійснюється за результатами відкритого конкурсу, що проводиться в порядку, визначеному начальником Фінансової поліції на основі типового порядку проведення відкритого конкурсу, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

До складу конкурсної комісії з відбору працівників Фінансової поліції, які мають спеціальні звання (окрім працівників Головного управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією центрального апарату та

управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією регіонального або місцевого підрозділу Фінансової поліції), входять 9 осіб:

- 1) три особи, запропоновані громадською радою при Фінансовій поліції;
- 2) особа – визначена Міністерством;
- 3) особа – визначена Міністерством юстиції України;
- 4) особа – визначена Національним агентством з питань запобігання корупції;
- 5) особа – визначена Національним агентством України з питань державної служби;
- 6) особа – запропонована з'їздом адвокатів України;
- 7) особа – запропонована всеукраїнською конференцією працівників прокуратури.

На членів конкурсної комісії з відбору працівників Фінансової поліції, які мають спеціальні звання, поширюються вимоги частин другої, третьої, абзаців сьомого-восьмого частини четвертої, частин п'ятої - сьомої, частин дев'ятої-десятої статті 20 цього Закону.

За результатами конкурсу з відбору працівників Фінансової поліції, які мають спеціальні звання (окрім працівників Головного управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією центрального апарату та управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією регіонального або місцевого підрозділу Фінансової поліції), конкурсна комісія вносить подання начальнику Фінансової поліції або уповноваженим їм особам щодо призначення кандидата на службу в Фінансову поліцію.

4. Трудові відносини працівників Фінансової поліції регулюються законодавством про працю, державну службу та укладеними трудовими договорами (контрактами).

5. На посадових осіб Фінансової поліції, які мають спеціальні звання, поширюється Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом та Дисциплінарний статут, які розповсюджують свою дію на Національну поліцію.

6. Трудові відносини працівників Фінансової поліції регулюються законодавством про працю, державну службу та укладеними трудовими договорами (контрактами). На спеціалістів Фінансової поліції, які не мають спеціальних звань, також поширюється дія Закону України «Про державну службу». Посади працівників Фінансової поліції відносяться до відповідних категорій посад працівників апарату міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, їх територіальних органів у порядку, встановленому законодавством.

Стаття 26. Обмеження стосовно призначення на посади та діяльності працівників Фінансової поліції

1. Особа не може бути призначена на посаду у Фінансовій поліції, якщо вона:

1) за рішенням суду визнана недієздатною або її дієздатність обмежена;
 2) має судимість за вчинення злочину, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи), або на яку протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією, або притягалася судом до відповідальності за вчинення умисного злочину;

3) відповідно до вироку чи постанови суду, що набрали законної сили, позбавлена права займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, або обіймати певні посади;

4) має громадянство іншої держави, є особою без громадянства, або особою, позбавленою громадянства України;

5) у разі призначення буде безпосередньо підпорядкована особі, яка є її близькою особою відповідно до Закону України «Про запобігання корупції»;

6) не пройшла спеціальну перевірку;

7) не пройшла перевірку і стосовно неї встановлено заборону відповідно до Закону України «Про очищення влади»;

8) не подала передбачену Законом України «Про запобігання корупції» декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, або якщо внаслідок перевірки цієї декларації працівників Головного управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією центрального апарату або управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією регіонального або місцевого підрозділу Фінансової поліції або Національним агентством з питань запобігання корупції виявлено відображення в декларації недостовірних відомостей щодо майна (активів), доходів, видатків та фінансових зобов'язань, розмір (вартість) яких перевищує 50 мінімальних заробітних плат;

9) не пройшла у встановленому законодавством порядку перевірку на надання допуску до державної таємниці, якщо посада на яку вона призначається потребує такого допуску.

2. Працівники Фінансової поліції не мають права:

1) бути членами чи брати участь у створенні чи діяльності політичних партій, організувати або брати участь у страйках;

2) бути повіреними третіх осіб у справах Фінансової поліції;

3) використовувати Фінансову поліцію, її працівників та майно у партійних, групових чи особистих інтересах;

4) займатися будь-якими видами іншої оплачуваної (крім викладацької, наукової, творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) та підприємницької діяльності, а також організувати страйки або брати в них участь.

На працівників Фінансової поліції поширюються інші обмеження та вимоги, встановлені Законом України «Про запобігання корупції».

Під час призначенні на посаду у Фінансовій поліції особа попереджається про можливість проведення щодо неї перевірки на добросовісність та моніторингу способу життя.

3. У разі виникнення у працівника Фінансової поліції конфлікту інтересів під час виконання службових повноважень він повинен діяти в порядку, передбаченому Законом України «Про запобігання корупції».

Стаття 27. Стажування детективів Фінансової поліції

1. Особи, які не мають попереднього досвіду роботи в державних органах на посадах, пов'язаних з оперативно-розшуковою діяльністю, проведенням досудового розслідування, після проходження конкурсу на зайняття посади детектива проходять обов'язкове стажування в Фінансовій поліції строком до одного року.

2. Порядок стажування в Фінансовій поліції визначається положенням, яке затверджується начальником Фінансової поліції.

3. Особа може бути звільнена з посади Фінансової поліції за підсумками стажування, якщо вона не відповідає вимогам щодо працівників Фінансової поліції.

Стаття 28. Відрядження службових осіб до Фінансової поліції та відрядження працівників Фінансової поліції до інших органів

1. До Фінансової поліції може бути відряджено працівників інших державних органів, установ, організацій із залишенням їх на службі у відповідних органах, установах, організаціях або з переведенням у штат Фінансової поліції з метою виконання обов'язків, які вимагають спеціальних знань та навичок.

2. Працівники Фінансової поліції можуть бути відряджені до інших державних органів, установ і організацій для виконання завдань, визначених цим Законом, із залишенням у штаті Фінансової поліції.

3. Порядок відрядження до Фінансової поліції працівників інших державних органів, установ, організацій, а також перелік посад, які можуть бути заміщені в цих державних органах, установах і організаціях працівниками Фінансової поліції, визначаються в установленому законодавством порядку.

Стаття 29. Проведення психофізіологічного опитування із застосуванням поліграфа та тесту на добросовісність

1. До вступу на службу до Фінансової поліції, а також не рідше одного разу на рік під час проходження служби у Фінансовій поліції начальник Фінансової поліції, його заступники, начальник Головного управління

внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією, начальники управлінь внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією регіональних та місцевих підрозділів, підрозділів центрального апарату, регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції та їх заступники, а також старші детективи та детективи, інші працівники, які мають спеціальні звання проходять психофізіологічне опитування із застосуванням поліграфа.

Психофізіологічне опитування із застосуванням поліграфа полягає у нешкідливому для життя і здоров'я людини опитуванні з використанням спеціального комп'ютерного технічного засобу, призначеного для реєстрації фізіологічних реакцій, під час якого здійснюється аналіз динаміки зазначених реакцій опитуваної особи у відповідь на психологічні стимули, задані у вигляді варіантів відповідей, предметів, схем, фото тощо, що дозволяє виявити симуляцію і представити зареєстровані результати в аналоговій та/або цифровій формі.

Метою проведення опитування є виявлення можливих кримінальних правопорушень, вчинених у минулому особою, яка претендує на зайняття посади у Фінансовій поліції або проходить у ній службу.

2. Результати психофізіологічного опитування із застосуванням поліграфа не є підставою для прийняття рішення про відмову особі у зайнятті посади, а використовуються під час проведення співбесіди з нею виключно як інформація ймовірного характеру, яка сприяє формуванню оцінки працівника.

3. Результати психофізіологічного опитування із застосуванням поліграфа не можуть бути підставою для ініціювання кримінального провадження або провадження у справі про адміністративне правопорушення.

4. До прийняття на роботу у Фінансовій поліції, а також не рідше одного разу на рік під час роботи у Фінансовій поліції, працівники проходять тест на добросовісність.

5. Відмова кандидата на зайняття посади у Фінансовій поліції від участі в психофізіологічному опитуванні із застосуванням поліграфа та/або в проходженні тесту на добросовісність не є підставою для відмови, але враховується при розгляді його кандидатури на призначення на посаду у Фінансовій поліції.

6. Психофізіологічне опитування із застосуванням поліграфа та тест на добросовісність проводять спеціалісти Головного управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією центрального апарату, управлінь внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції.

Порядок проведення психофізіологічного опитування із застосуванням поліграфа та тесту на добросовісність затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 30. Присяга працівників Фінансової поліції

1. Громадяни України, які вперше зараховуються на посади детективів Фінансової поліції, державних службовців та у відповідних випадках пройшли встановлений строк випробування, складають присягу відповідно до вимог Закону України «Про державну службу».

Стаття 31. Посвідчення працівника Фінансової поліції

1. Працівники Фінансової поліції мають службове посвідчення.
2. Положення про службове посвідчення працівника Фінансової поліції та його зразок затверджує начальник Фінансової поліції.

Стаття 32. Підготовка кадрів для Фінансової поліції

1. Підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації спеціалістів для Фінансової поліції здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту» та інших актів законодавства України.

2. Підготовка кадрів Фінансової поліції здійснюється спеціалізованими освітніми закладами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України

3. Після проходження конкурсного відбору працівник Фінансової поліції, може бути направлений на спеціальну підготовку з метою отримання знань та навичок практичної діяльності, складання процесуальних документів. Спеціальна підготовка завершується складанням іспиту.

4. Працівники Фінансової поліції один раз на п'ять років, проходять обов'язкове підвищення кваліфікації, у порядку затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 33. Види спеціальних звань у Фінансовій поліції

1. Установлюються такі спеціальні звання у Фінансовій поліції:

1) спеціальні звання молодшого складу:

рядовий фінансової поліції;

прапорщик фінансової поліції;

старший прапорщик фінансової поліції;

2) спеціальні звання середнього складу:

лейтенант фінансової поліції;

старший лейтенант фінансової поліції;

капітан фінансової поліції;
майор фінансової поліції;
підполковник фінансової поліції;
полковник фінансової поліції.

3) спеціальне звання вищого складу:
генерал фінансової поліції третього рангу;
генерал фінансової поліції другого рангу;
генерал фінансової поліції першого рангу.

2. Положення про спеціальні звання посадових осіб у Фінансовій поліції, порядок їх присвоєння, співвідношення з рангами державних службовців, розмір надбавок за спеціальне звання та гранична чисельність затверджуються Кабінетом Міністрів України.

РОЗДІЛ IV

ПРАВОВИЙ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІЦІЇ

Стаття 34. Правовий захист працівників Фінансової поліції

1. Посадові особи Фінансової поліції, які мають спеціальні звання, під час виконання покладених на них обов'язків є представниками влади, діють від імені держави і перебувають під її захистом. Ніхто, за винятком уповноважених посадових осіб державних органів у передбачених законами випадках, не має права втручатися в їхню законну діяльність.

У разі затримання або обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою відносно спеціаліста Фінансової поліції, який не має спеціального звання, або посадової особи Фінансової поліції, яка має спеціальне звання, їх тримають в установах для попереднього ув'язнення окремо від інших осіб.

2. Під захистом держави перебувають особи, які добровільно, у тому числі на договірних засадах, надають допомогу Фінансовій поліції у виконанні покладених на неї обов'язків. Незаконне розголошення відомостей про таких осіб, а також інші правопорушення щодо цих осіб та їхніх близьких осіб, вчинені у зв'язку з відносинами з Фінансовою поліцією, тягнуть за собою відповідальність, передбачену законом.

3. Працівник Фінансової поліції, який відповідно до цього Закону повідомив про протиправні дії чи бездіяльність іншого працівника Фінансової поліції, не може бути звільнений з посади або бути змушений до звільнення, притягнутий до відповідальності чи іншим чином переслідуватися за таке повідомлення, крім випадку притягнення до відповідальності за завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину.

Стаття 35. Соціальний захист працівників Фінансової поліції

1. Держава забезпечує соціальний захист працівників Фінансової поліції відповідно до Конституції України, цього Закону та інших актів законодавства.

2. Працівники Фінансової поліції, які є державними службовцями, підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню відповідно до законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

3. Держава гарантує медичне страхування працівників Фінансової поліції, які є державними службовцями, та їх сімей, у випадку їх згоди на часткове внесення оплати за поліс медичного страхування у таких співвідношеннях:

для працівника Фінансової поліції – 90 відсотків вартості полісу сплачує держава, 10 відсотків - працівник;

для члена сім'ї працівника – 70 відсотків вартості полісу сплачує держава, 30 відсотків – працівник, або член його сім'ї.

4. У разі загибелі (смерті) працівника Фінансової поліції, який є державним службовцем, під час виконання службових обов'язків сім'ї загиблого (померлого), а в разі її відсутності його батькам та утриманцям виплачується одноразова грошова допомога в розмірі десятирічного розміру оплати праці (грошового забезпечення) загиблого (померлого) за останньою посадою, яку він займав, у порядку та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України.

5. Шкода, завдана майну працівника Фінансової поліції, який є державним службовцем, чи майну членів його сім'ї у зв'язку з виконанням цим працівником службових обов'язків, відшкодовується в повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України з наступним стягненням цієї суми з винуватих осіб у порядку, встановленому законом.

6. Інші питання соціального захисту державних службовців та інших працівників Фінансової поліції регулюються законодавством про працю і державну службу.

Стаття 36. Оплата праці працівників Фінансової поліції

1. Заробітна плата працівників Фінансової поліції повинна забезпечувати достатні матеріальні умови для належного виконання ними службових обов'язків з урахуванням характеру, інтенсивності та небезпечності роботи, забезпечувати набір і закріплення в штаті апарату Фінансової поліції кваліфікованих кадрів, стимулювати досягнення високих результатів у службовій діяльності, компенсувати інтелектуальні затрати працівників.

2. Працівники Фінансової поліції отримують грошове забезпечення, розмір якого визначається залежно від посади, спеціального звання, строку служби, інтенсивності та умов служби, кваліфікації.

3. Порядок виплати грошового забезпечення визначає Міністр відповідно до цього Закону.

4. За працівниками Фінансової поліції, які тимчасово проходять службу за межами України, зберігається виплата грошового забезпечення в національній валюті та виплачується винагорода в іноземній валюті за нормами і в порядку, що визначаються Кабінетом Міністрів України.

5. Працівники Фінансової поліції, відряджені до інших органів державної влади, установ, організацій та прикомандировані відповідно до цього Закону, отримують грошове забезпечення, враховуючи посадовий оклад за посадою, яку вони займають в органі, установі чи організації, до якої вони відряджені, а також інші види грошового забезпечення, визначені законодавством України.

6. Заробітна плата працівників Фінансової поліції складається з:

1) посадового окладу;

2) надбавки за вислугу років;

3) надбавки за знання іноземних мов;

4) доплати за науковий ступінь;

5) доплати за роботу, яка передбачає доступ до державної таємниці;

6) доплати за спеціальне звання або ранг державного службовця;

7) виплати за додаткове навантаження у зв'язку з виконанням обов'язків тимчасово відсутнього державного службовця у розмірі 50 відсотків посадового окладу тимчасово відсутнього державного службовця;

8) виплати за додаткове навантаження у зв'язку з виконанням обов'язків за вакантною посадою державної служби за рахунок економії фонду посадового окладу за відповідною посадою;

9) премії (у разі встановлення).

7. Установлюються такі посадові оклади працівників Фінансової поліції відповідно до розміру мінімальної заробітної плати, установлені законом про Державний бюджет України на відповідний рік:

начальник Фінансової поліції - 30;

перший заступник, заступник начальника Фінансової поліції - 25;

начальник підрозділу центрального апарату, регіонального або місцевого підрозділу Фінансової поліції, начальник Головного управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією Фінансової поліції, начальник Головного слідчого управління - 20;

заступник начальника підрозділу центрального апарату, регіонального або місцевого підрозділу Фінансової поліції, заступник начальника Головного управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією Фінансової поліції, заступник начальника Головного слідчого управління - 18;

начальник відділу центрального апарату Фінансової поліції – 16;

заступник начальника відділу центрального апарату Фінансової поліції - 15;

начальник відділу Фінансової поліції - 14;

заступник начальника відділу регіонального або місцевого підрозділу Фінансової поліції - 13;

старший детектив Фінансової поліції - 12;

детектив Фінансової поліції - 10;

державні службовці, які працюють у Фінансовій поліції і не мають спеціальних звань – сума, що дорівнює п'яти розмірам посадового окладу, встановленого Кабінетом Міністрів України для працівників, які займають відповідні посади в центральних органах виконавчої влади;

інші працівники Фінансової поліції – сума, що дорівнює трьом розмірам посадового окладу, встановленого Кабінетом Міністрів України для працівників, які займають відповідні посади в центральних органах виконавчої влади.

8. Посадові оклади відповідних заступників начальників управлінь (відділів) Фінансової поліції, якщо їх посади зазначені у цій статті, встановлюються з понижуючим коефіцієнтом 0,9.

Посадові оклади працівників Фінансової поліції, які проходять стажування, встановлюються з понижуючим коефіцієнтом 0,5.

9. Працівникам Фінансової поліції виплачується щомісячна доплата за вислугу років у розмірі: за наявності стажу роботи до 5 років – 10 відсотків, більше 5 років - 15 відсотків, більше 10 років - 20 відсотків, більше 15 років - 25 відсотків, більше 20 років - 30 відсотків, більше 25 років - 35 відсотків, більше 30 років - 40 відсотків, більше 35 років - 45 відсотків посадового окладу.

10. Працівникам Фінансової поліції виплачується щомісячна доплата за роботу, яка передбачає доступ до державної таємниці, у розмірі залежно від ступеня секретності інформації: відомості та їх носії, що мають ступінь секретності «особливої важливості» або «цілком таємно», - 10 відсотків посадового окладу; відомості та їх носії, що мають ступінь секретності «таємно», - 5 відсотків посадового окладу.

11. Доплати за спеціальне звання та ранг державного службовця, знання іноземних мов, науковий ступінь здійснюються в порядку і розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України.

Стаття 37. Фінансове та матеріально-технічне забезпечення Фінансової поліції

1. Фінансове забезпечення Фінансової поліції здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України. Фінансування Фінансової поліції за рахунок будь-яких інших джерел забороняється, крім випадків, передбачених

міжнародними договорами, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, або проектами міжнародної технічної допомоги.

2. У Державному бюджеті України видатки на фінансування Фінансової поліції визначаються окремим рядком на рівні, що забезпечує належне виконання повноважень Фінансової поліції.

У кошторисі Фінансової поліції передбачається створення фонду оперативно-розшукових негласних слідчих (розшукових) дій.

Позицію Фінансової поліції з питань її фінансування на засіданнях Кабінету Міністрів України, комітетів Верховної Ради України або на пленарних засіданнях Верховної Ради України представляє Міністр або за його дорученням керівник Фінансової поліції.

3. Фінансова поліція є головним розпорядником коштів Державного бюджету України, що виділяються на її фінансування.

4. Фінансова поліція забезпечується необхідними матеріальними засобами, технікою, обладнанням, іншим майном для здійснення службової діяльності.

Стаття 38. Забезпечення безпеки працівників Фінансової поліції та інших осіб, які потребують захисту у зв'язку з проведенням Фінансовою поліцією оперативно-розшукових заходів, негласних слідчих (розшукових) та слідчих (розшукових) дій

1. Заходи щодо безпеки працівників Фінансової поліції та інших осіб, які потребують захисту у зв'язку з проведенням Фінансовою поліцією оперативно-розшукових заходів, негласних слідчих (розшукових) та слідчих (розшукових) дій здійснюються відповідно до Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів», Закону України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві», Кримінального процесуального кодексу України, цього Закону, інших актів законодавства, що регулюють сферу забезпечення безпеки фізичних осіб.

2. Захист працівників Фінансової поліції від перешкоджання виконанню покладених на них законом обов'язків і здійсненню наданих прав, а так само від посягань на їх життя, здоров'я, житло і майно у зв'язку із службовою діяльністю працівників Фінансової поліції здійснюється за рішенням начальника Фінансової поліції.

3. Безпека осіб, яких беруть під захист, якщо оперативно-розшукові справи перебувають у провадженні оперативних підрозділів Фінансової поліції, або кримінальні провадження знаходяться у провадженні детективів Фінансової поліції, здійснюється за рішенням відповідної посадової особи Фінансової поліції.

4. Порядок взаємодії Фінансової поліції з підрозділами Національної поліції з метою забезпечення безпеки працівників Фінансової поліції та інших осіб, які потребують захисту у зв'язку з проведенням Фінансовою поліцією оперативно-розшукових заходів, негласних слідчих (розшукових) та слідчих (розшукових) дій, визначається спільним наказом, підписаним Міністром та Міністром внутрішніх справ України або Кабінетом Міністрів України.

РОЗДІЛ V

КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

ФІНАНСОВОЇ ПОЛІЦІЇ

Стаття 39. Забезпечення прозорості в діяльності Фінансової поліції

1. Фінансова поліція через засоби масової інформації, на своєму офіційному веб-сайті та шляхом громадських слухань регулярно інформує суспільство про свою діяльність.

2. Фінансова поліція:

1) готує та оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті звіт про свою діяльність протягом попередніх шести місяців, передбачений статтею 40 цього Закону;

2) оприлюднює та надає інформацію на запити в порядку, передбаченому Законом України «Про доступ до публічної інформації»;

3) оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті звіти за конкретними запитамися, у тому числі із зазначенням причин, через які певні заходи не були вжиті;

4) у виключних випадках, з урахування обмежень, передбачених статтею 222 Кримінального процесуального кодексу України може оприлюднювати на своєму офіційному веб-сайті інформацію про хід розслідування проваджень.

3. Не може бути обмежено доступ до інформації щодо загального кошторису Фінансової поліції, її компетенції та основних напрямів діяльності, а також щодо притягнення до відповідальності за вчинення правопорушень працівників Фінансової поліції.

Стаття 40. Контроль за діяльністю Фінансової поліції та її підзвітність

1. Контроль за діяльністю Фінансової поліції здійснюють органи державної влади у порядку, визначеному законодавством України та відповідно до їх компетенції.

2. З метою забезпечення прозорості та цивільного контролю за діяльністю Фінансової поліції утворюється громадська рада при Фінансовій поліції у складі 35 членів.

До складу громадської ради при Фінансовій поліції можуть бути обрані на засадах відкритого та прозорого конкурсу представники громадських об'єднань, релігійних, благодійних організацій, творчих спілок, професійних спілок та їх об'єднань, асоціацій, організацій роботодавців та їх об'єднань, недержавних засобів масової інформації, які зареєстровані в установленому порядку та мають до дати проведення установчих зборів річний досвід роботи з розбудови системи протидії фінансових та економічних правопорушень, запобігання корупції та/або сприяння вдосконаленню роботи правоохоронних органів.

Перелік об'єднань, спілок, асоціацій, організацій, недержавних засобів масової інформації, які мають до дати проведення установчих зборів річний досвід роботи з розбудови системи протидії фінансових та економічних правопорушень, запобігання корупції та/або сприяння вдосконаленню роботи правоохоронних органів визначається Міністерством на підставі положення, яке затверджується Міністром.

Громадська рада при Фінансовій поліції формується на установчих зборах шляхом рейтингового голосування за кандидатури, які добровільно заявили про бажання брати участь у діяльності громадської ради, у порядку, визначеному цим Законом та положенням про громадська раду при Фінансовій поліції, яке затверджується Міністром.

Членами Громадської ради при Фінансовій поліції можуть бути громадян України, які досягли 25 років і мають вищу освіту, на умовах повної зміни складу громадської ради один раз на два роки.

Громадська рада при Фінансовій поліції засідає та приймає відповідні рішення більшістю голосів від числа присутніх на загальних зборах членів громадської ради. Загальні збори учасників вважаються повноважними, якщо на них присутні не менше 18 членів.

3. Громадська рада при Фінансовій поліції:

1) подає Фінансовій поліції пропозиції щодо підготовки проектів нормативно-правових актів з питань формування та реалізації державної політики у відповідній сфері, удосконалення роботи цього органу;

2) проводить відповідно до законодавства громадську та громадську антикорупційну експертизи проектів нормативно-правових актів, які готує Фінансова поліція;

3) здійснює громадський контроль за врахуванням Фінансовою поліцією пропозицій і зауважень громадськості та інформує громадськість про діяльність цього органу, прийняті рішення та їх виконання;

4) організовує публічні заходи для обговорення актуальних питань розвитку і діяльності Фінансової поліції, заходи з правової просвіти населення;

5) обирає трьох представників, які входять до складу конкурсної комісії з відбору кандидатів на посаду керівника, першого заступника та заступника керівника Фінансової поліції та трьох представників, які входять до складу конкурсної комісії з відбору інших працівників Фінансової поліції, які мають спеціальні звання.

6) обирає з її членів трьох представників, які входять до складу дисциплінарної комісії Фінансової поліції;

7) бере участь у роботі дисциплінарної комісії в порядку, визначеному статтею 45 цього Закону.

8) має право не більше одного разу на 6 місяців ініціювати звітування керівника Фінансової поліції перед Кабінетом Міністрів України про результати діяльності цього органу;

9) за умови, якщо за це проголосує не менше 21 члена учасників загальних зборів, ініціює проведення незалежної оцінки (аудиту) ефективності діяльності фінансової поліції;

10) має інші права, передбачені цим Законом, положенням про громадську раду при Фінансовій поліції.

4. Керівник Фінансової поліції:

1) інформує Президента України, Верховну Раду України, Кабінет Міністрів України, Міністра з основних питань діяльності Фінансової поліції та її підрозділів про виконання покладених на правоохоронний орган обов'язків, додержання законодавства, прав та інтересів осіб;

2) щороку не пізніше 10 лютого та 10 серпня подає Президенту України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України письмовий звіт про діяльність Фінансової поліції протягом попередніх шести місяців.

5. Письмовий звіт про діяльність Фінансової поліції повинен містити інформацію про:

1) статистичні дані про результати діяльності з обов'язковим зазначенням таких відомостей:

а) кількість зареєстрованих заяв і повідомлень про правопорушення, віднесені законом до підслідності Фінансової поліції;

б) кількість осіб (із них організаторів), щодо яких складено обвинувальні акти щодо вчинення злочинів, віднесених законом до підслідності Фінансової поліції;

в) кількість осіб (із них організаторів), щодо яких набрав законної сили обвинувальний вирок суду щодо вчинення ними правопорушень, віднесених законом до підслідності Фінансової поліції;

г) кількість осіб (із них організаторів), щодо яких набрав законної сили виправдувальний вирок суду щодо злочинів, віднесених законом до підслідності Фінансової поліції;

г) відомості про розмір шкоди, завданих злочинами, віднесеними законом до підслідності Фінансової поліції, стан та обсяги відшкодування матеріальної шкоди;

2) взаємодію з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями;

3) співпрацю з компетентними органами іноземних держав, міжнародними та іноземними організаціями та укладені з ними угоди про співпрацю, представництво інтересів за кордоном;

4) співпрацю з недержавними організаціями і засобами масової інформації;

5) чисельність працівників Фінансової поліції;

6) діяльність Головного управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією Фінансової поліції; кількість повідомлень про вчинення правопорушень працівниками Фінансової поліції, результати їх розгляду, притягнення працівників Фінансової поліції до відповідальності;

8) кошторис Фінансової поліції та його виконання;

9) інші відомості, що стосуються результатів діяльності Фінансової поліції та виконання покладених на нього обов'язків.

6. Звіт Фінансової поліції надається для висновку громадській раді при Фінансовій поліції, яка розглядає його упродовж двох тижнів з дня його отримання. Звіт Фінансової поліції подається до державних органів, зазначених в пункті 2 частини четвертої цієї статті, та оприлюднюється разом із висновком громадської ради у разі його затвердження у встановлений строк.

7. Комітет Верховної Ради України до предмету відання якого належать питання боротьби з корупцією, комітет Верховної Ради України до предмету відання якого належать питання організації та діяльності правоохоронних органів, оперативно-розшукової діяльності та комітет Верховної Ради України до предмету відання якого належать питання системи оподаткування, загальнодержавні податки і збори, не рідше одного разу на рік проводять відкриті для громадськості слухання на тему діяльності Фінансової поліції, виконання покладених на неї обов'язків, додержання законодавства, прав та інтересів осіб.

8. Якщо оприлюднений звіт про роботу Фінансової поліції викликає сумніви у громадської ради або органу, на розгляд якого він був поданий відповідно до цього Закону, щодо достовірності даних, відображених у ньому, або свідчить про неналежне виконання функцій посадовими особами Фінансової поліції, за розпорядженням Міністра, з власної ініціативи органу або за ініціативи громадської ради, у разі прийняття відповідного рішення у порядку пункту 8 частини третьої цієї статті, проводиться незалежна оцінка (аудит) ефективності діяльності Фінансової поліції, її операційної та

інституційної незалежності, у тому числі шляхом вибіркового аудиту кримінальних проваджень, досудове розслідування у яких здійснювалося Фінансовою поліцією та було завершено.

Зазначену оцінку (аудит) проводить комісія зовнішнього контролю у складі п'яти членів. Президент України, Верховна Рада України (за поданням комітету Верховної Ради до предмету відання якого належать питання системи оподаткування, загальнодержавні податки і збори), Кабінет Міністрів України, громадська рада при Фінансовій поліції та керівник спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань державної служби визначають по одному члену комісії з числа осіб, які мають значний досвід роботи в органах досудового розслідування, прокуратури, судах за кордоном чи міжнародних організаціях, володіють необхідними знаннями та навичками для проведення такої оцінки (аудиту), а також мають бездоганну ділову репутацію.

До роботи комісії зовнішнього контролю за зверненням Кабінету Міністрів України до Генеральної прокуратури України може бути залучений в якості експерта діючий представник органів прокуратури, з числа прокурорів, які не здійснюють нагляд за діяльністю детективів Фінансової поліції, з кваліфікацією та повноваженнями здійснення вибіркового аудиту кримінальних проваджень, досудове розслідування у яких здійснювалося Фінансовою поліцією та було завершено.

Представник органів прокуратури, який залучається до роботи комісії зовнішнього контролю має право доступу до матеріалів визначених кримінальних проваджень, досудове розслідування у яких здійснювалося Фінансовою поліцією та було завершено, іншої інформації (документів), що є у володінні Фінансової поліції (з урахуванням обмежень, передбачених Законом України «Про державну таємницю»).

Не можуть бути членами комісії зовнішнього контролю особи, зазначені в пунктах 1-3 частини першої статті 20 цього Закону, та особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування відповідно до Закону України «Про запобігання корупції». Члени комісії зовнішнього контролю діють незалежно та не повинні виконувати будь-які доручення, вказівки, надані будь-якою особою.

Для проведення оцінки (аудиту) члени комісії зовнішнього контролю мають право проводити конфіденційні інтерв'ю з працівниками Фінансової поліції, прокурорами, працівниками інших державних та правоохоронних органів, а також іншими особами, які володіють інформацією (документами), необхідними для проведення оцінки (аудиту).

Члени комісії зовнішнього контролю забезпечують нерозголошення даних досудового розслідування по конкретним кримінальним провадженням та не можуть втручатися у здійснення досудового розслідування.

Висновок комісії зовнішнього контролю діяльності Фінансової поліції оприлюднюється в знеособленому виді на офіційному веб-сайті Фінансової поліції та Міністерстві, включається як додаток до письмового звіту Фінансової поліції та подається Міністру для прийняття відповідного рішення.

До висновку комісії зовнішнього контролю діяльності Фінансової поліції додається звіт про проходження психофізіологічного опитування з використанням поліграфа керівником Фінансової поліції та його заступниками.

Міністр самостійно, або за поданням громадської ради, у разі негативного висновку комісії зовнішнього контролю діяльності Фінансової поліції може притягнути до дисциплінарної відповідальності працівників Фінансової поліції залежно від встановлених недоліків у їх роботі, в тому числі шляхом внесення подання на звільнення керівника Фінансової поліції із займаної посади.

Стаття 41. Управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією

1. З метою попередження, виявлення та відповідного реагування на прояви корупції, а також з метою контролю за дотриманням професійних та етичних стандартів у Фінансовій поліції у складі центрального апарата Фінансової поліції діє Головне управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією, яке підпорядковується Міністру, а також координується та спрямовується Міністром. Рішенням Міністра у складі регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції створюються управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією.

Начальник та працівники Головного управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією центрального апарата Фінансової поліції призначаються на посаду та звільняються з посади Міністром. Начальник та працівники управлінь внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції призначаються на посаду та звільняються з посади начальником Фінансової поліції.

Призначення працівників Головного управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією та управлінь внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією регіональних та місцевих підрозділів (крім начальника Головного управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією та начальників управлінь внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією регіональних та місцевих підрозділів), здійснюється за результатами відкритого конкурсу, що проводиться в порядку, визначеному Міністром на основі Типового порядку проведення відкритого конкурсу, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

2. Управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією Фінансової поліції має такі обов'язки:

1) запобігання вчиненню правопорушень працівниками Фінансової поліції згідно з вимогами законів України «Про запобігання корупції» та «Про державну службу»;

2) здійснення контролю за дотриманням працівниками Фінансової поліції правил етичної поведінки, конфлікту інтересів, декларування майна, доходів, видатків та зобов'язань фінансового характеру;

3) проведення перевірок працівників Фінансової поліції на добросовісність та моніторингу способу їх життя;

4) перевірка інформації, що міститься у зверненнях фізичних та юридичних осіб, засобах масової інформації, інших джерелах, у тому числі отриманої через спеціальну телефонну лінію, сторінку в мережі Інтернет, засоби електронного зв'язку Міністерства та Фінансової поліції, щодо причетності працівників Фінансової поліції до вчинення правопорушень;

5) проведення службового розслідування стосовно працівників Фінансової поліції;

6) проведення психофізіологічного опитування із застосуванням поліграфа;

7) проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на призначення на посади працівників Фінансової поліції;

8) контроль за дотриманням вимог законів та інших нормативно-правових актів під час формування та користування інформаційними базами (банками) даних працівниками Фінансової поліції;

9) здійснення співпраці із особами, які добросовісно повідомляють про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень антикорупційного законодавства, інших протиправних дій чи бездіяльність працівників Фінансової поліції;

10) консультування працівників Фінансової поліції щодо правил етичної поведінки, конфлікту інтересів, декларування майна, доходів, видатків та зобов'язань фінансового характеру.

3. Працівник Фінансової поліції, якому стала відома інформація про протиправні дії чи бездіяльність іншого працівника Фінансової поліції, зобов'язаний негайно повідомити про це відповідні управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією центрального апарату або регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції або уповноважений правоохоронний орган.

4. Головне управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією Фінансової поліції оприлюднює на офіційному веб-сайті Фінансової поліції декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, які були подані у встановленому законом порядку

начальником Фінансової поліції та його заступниками, начальниками регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції та їх заступниками, начальником центрального апарату, начальниками структурних підрозділів центрального апарату, регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції.

Не підлягають оприлюдненню відомості, віднесені до інформації з обмеженим доступом згідно із Законом України «Про запобігання корупції».

5. У разі виявлення інформації про можливе вчинення працівником Фінансової поліції кримінального правопорушення Головне управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією Фінансової поліції його регіональних та місцевих підрозділів негайно повідомляє про це уповноважений правоохоронний орган, залежно від виду вчиненого кримінального правопорушення та/або категорії посади працівника, який вчинив таке кримінальне правопорушення.

6. Порядок діяльності та повноваження Головного управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією Фінансової поліції його регіональних та місцевих підрозділів визначаються положенням, яке затверджується Міністром.

Стаття 42. Прокурорський нагляд

1. Нагляд за додержанням законів Фінансовою поліцією при провадженні оперативно-розшукової діяльності та досудового розслідування здійснюється прокуратурами областей, Автономної Республіки Крим, міст Києва і Севастополя та Генеральною прокуратурою України.

Стаття 43. Відповідальність за протиправне використання інформаційних ресурсів Фінансовою поліцією

1. Фінансова поліція вживає всіх заходів для недопущення будь-яких порушень прав та інтересів осіб, пов'язаних з обробкою інформації.

2. Працівники Фінансової поліції несуть персональну дисциплінарну, адміністративну та кримінальну відповідальність за вчинені ними діяння, що призвели до порушень прав та інтересів осіб, пов'язаних з обробкою інформації.

3. Головне управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією Фінансової поліції його регіональні та місцеві підрозділи Фінансової поліції здійснюють безпосередній контроль за дотриманням вимог законів та інших нормативно-правових актів під час формування та користування інформаційними базами (банками) даних працівниками Фінансової поліції.

Стаття 44. Відповідальність працівників Фінансової поліції

1. Працівники Фінансової поліції самостійно приймають рішення в межах своїх повноважень, визначених цим та іншими законами, і за свої протиправні дії чи бездіяльність несуть відповідальність згідно із законом.

2. У разі порушення працівником Фінансової поліції під час виконання ним своїх службових обов'язків прав чи свобод особи Фінансова поліція в межах своєї компетенції вживає заходів із поновлення цих прав і свобод, відшкодування завданої матеріальної і моральної шкоди та притягнення винних до відповідальності.

3. Працівники Фінансової поліції за свої діяння, рішення, що порушують вимоги чинного законодавства України несуть дисциплінарну, адміністративну, кримінальну та матеріальну відповідальність.

Стаття 45. Дисциплінарна відповідальність працівників та Дисциплінарна комісія Фінансової поліції

1. Для розгляду питань застосування дисциплінарних стягнень до працівників Фінансової поліції утворюється дисциплінарна комісія у складі шести осіб. До складу дисциплінарної комісії входять:

- три особи, визначені громадською радою при Фінансовій поліції;
- одна особа від Головного управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією Фінансової поліції;
- одна особа визначена начальником Фінансової поліції з числа співробітників Фінансової поліції;
- одна особа визначена Міністром;
- один представник виборного органу первинної профспілкової організації, а в разі її відсутності – представник фінансової поліції обраний на загальних зборах(конференції) цього органу.

2. Засідання дисциплінарної комісії є правомочним, якщо на ньому присутні не менше двох третин її членів.

3. Строк повноважень дисциплінарної комісії становить два роки. Члени дисциплінарної комісії здійснюють свої повноваження на громадській основі.

4. Склад та положення про дисциплінарну комісію Фінансової поліції затверджуються Міністром. В положенні про Дисциплінарну комісію Фінансової поліції деталізується порядок формування складу дисциплінарної комісії, а також умови та порядок відкликання членів дисциплінарної комісії.

5. Дисциплінарна комісія на підставі службового розслідування, яке проводиться Головним управлінням внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією Фінансової поліції, його регіональними та місцевими підрозділами, складає висновок про наявність чи відсутність у діях працівника Фінансової поліції дисциплінарного проступку та підстав для його притягнення до дисциплінарної відповідальності з визначенням рекомендованого виду дисциплінарного стягнення.

6. В разі необхідності на підставі матеріалів службового розслідування, яке проводиться Головним управлінням внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією Фінансової поліції, його регіональними та місцевими

підрозділами, дисциплінарна комісія приймає рішення про проходження відповідним працівником психофізіологічного опитування із застосуванням поліграфа.

7. Рішення про застосування дисциплінарного стягнення на підставі висновку дисциплінарної комісії приймає керівник Фінансової поліції. Зазначене рішення може бути оскаржено до суду.

8. Рішення про відсутність підстав для застосування дисциплінарного стягнення приймає дисциплінарна комісія.

У разі, якщо дисциплінарна комісія встановлює недостатність наданих їй фактів для визначення ступеню відповідальності працівника, справа якого розглядається, дисциплінарна комісія повертає справу для збору додаткової інформації, із конкретним переліком питань, які потрібно встановити.

9. Підстави для притягнення працівника Фінансової поліції до дисциплінарної відповідальності:

1) незаконне розголошення інформації з обмеженим доступом, яка стала відомою працівнику у зв'язку з виконанням його повноважень;

2) інші підстави, передбачені Законом України «Про державну службу» для працівників Фінансової поліції, які є державними службовцями, або Дисциплінарним статутом для працівників Фінансової поліції, які мають спеціальні звання.

РОЗДІЛ VI

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з першого числа місяця, наступного за восьмим місяцем його опублікування.

2. До приведення у відповідність із цим Законом закони України, інші нормативно-правові акти діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Під час початкового формування Фінансової поліції, до участі у конкурсі на посади допускаються особи, які відповідають вимогам передбачених Законом України «Про державну службу».

4. Відкритий конкурс на зайняття посад начальника, першого заступника, заступника начальника та начальника Головного управління внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією Фінансової поліції проводиться у чотирьох місячний строк з дня набрання чинності цього пункту.

5. Заяви та повідомлення про кримінальні правопорушення, подані до податкової міліції до набрання чинності цим Законом і відомості щодо яких не внесені до Єдиного державного реєстру досудових розслідувань, але які відповідно до цього Закону підслідні Фінансовій поліції, передаються протягом 24 годин до відповідного підрозділу (органу) Фінансової поліції для їх внесення до Єдиного державного реєстру досудових розслідувань згідно зі статтею 214 Кримінального процесуального кодексу України.

Матеріали кримінального провадження, які на день набрання чинності цим Законом перебувають в іншому органі досудового розслідування на стадії досудового розслідування, але відповідно до цього Закону підслідні Фінансовій поліції, передаються до відповідного підрозділу (органу) Фінансової поліції протягом місяця із дня оголошення начальника фінансової поліції про початок її діяльності (шляхом публікації відповідного оголошення в газеті «Урядовий кур'єр») для продовження провадження після початку здійснення Фінансовою поліцією функції досудового розслідування.

У разі неможливості протягом одного року з моменту набрання чинності цього Закону здійснення Фінансовою поліцією функції досудового розслідування, підслідність кримінальних проваджень визначається Генеральним прокурором (його заступником) або уповноваженими ним прокурорами.

Заяви та повідомлення, звернення органів державної влади, органів місцевого самоврядування, депутатів усіх рівнів, фізичних та юридичних осіб, подані до органів податкової міліції до набрання чинності цим Законом і щодо яких не прийнято рішення, але які відповідно до цього Закону підслідні Фінансовій поліції, протягом 24 годин повертаються заявникам або передаються до відповідного підрозділу (органу) Фінансової поліції для їх внесення до Єдиного державного реєстру досудових розслідувань згідно зі статтею 214 Кримінального процесуального кодексу України.

6. Працівникам податкової міліції, які у визначеному цим Законом порядку прийняті на службу до Фінансової поліції, наказами про призначення на відповідні посади одночасно присвоюються відповідні спеціальні звання Фінансової поліції у порядку переатестації.

Співвідношення спеціальних звань із військовими (спеціальними) званнями державної служби визначається Кабінетом Міністрів України.

Фінансова поліція є правонаступником податкової міліції, що ліквідується в частині своїх прав та обов'язків з моменту набрання чинності цим Законом.

З дня набрання чинності цього Закону всі працівники податкової міліції, вважаються такими, що попереджені у визначеному порядку про майбутнє звільнення через ліквідацію органу.

За колишніми працівниками податкової міліції, у тому числі пенсіонерами, а також членами їхніх сімей, іншими особами зберігаються пільги, компенсації і гарантії, передбачені цим Законом для колишніх працівників Фінансової поліції, членів їхніх сімей, інших осіб.

Право на отримання одноразової грошової допомоги, інших виплат, передбачених Податковим кодексом України, зберігається і здійснюється в порядку, що діяв до набрання чинності Законом України «Про Фінансову поліцію».

7. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375):

частину першу статті 43 після слів «Національного антикорупційного бюро України» доповнити словами «Фінансової поліції»;

статтю 49² доповнити приміткою такого змісту:

у частині дев'ятій статті 252 після слів «Національного антикорупційного бюро України та органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства» доповнити словами «Фінансової поліції», а після слова «податкового» - словом «митного»;

2) у Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до № 51, ст.1122):

перше речення частини першої статті 15 після слова «поліцейські» доповнити словами «працівники Фінансової поліції, які мають спеціальні звання»;

доповнити Кодекс статтею 185¹⁴ такого змісту:

«Стаття 185¹⁴. Невиконання законних вимог посадових осіб Фінансової поліції»

Ненадання інформації та/або документів Фінансовій поліції на законний запит її посадових осіб, надання завідомо недостовірної інформації та/або документів чи не в повному обсязі, порушення встановлених законом строків їх надання, повідомлення третіх осіб стосовно того, що про них збирається така інформація, або невиконання без належних на це підстав та в установленій Законом України "Про фінансову поліцію" строк законних пропозицій посадових осіб Фінансової поліції -

тягнуть за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за таке саме порушення, - тягнуть за собою накладення штрафу від двохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

статтю 221 після цифр «185¹³» доповнити цифрами «185¹⁴»;

пункт 1 частини першої статті 255 доповнити абзацом такого змісту:

"Фінансової поліції (стаття 185¹⁴)";

3) у Кримінальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131):

абзац перший статті 112 після слів "Директора Національного антикорупційного бюро України" доповнити словами "начальника Фінансової поліції";

абзац перший статті 344 після слів "Директора Національного антикорупційного бюро України" доповнити словами "начальника Фінансової поліції";

підпункт 1 пункту 3 примітки до статті 368 після слів "Директора Національного антикорупційного бюро України" доповнити словами "начальник Фінансової поліції";

у статті 382:

абзац перший частини першої після слів "постанови суду" доповнити словами "(слідчого судді)";

абзац перший частини четвертої після слів "службовою особою" доповнити словом "остаточного";

4) у Кримінальному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88):

у частині першій статті 3:

у пункті 8 слова «органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства» замінити словами «Фінансової поліції»;

пункт 17 викласти в такій редакції:

"17) слідчий - службова особа органу Національної поліції, органу безпеки, органу державного бюро розслідувань, Фінансової поліції, Національного антикорупційного бюро України, уповноважена в межах компетенції, передбаченої цим Кодексом, здійснювати досудове розслідування кримінальних правопорушень";

частини другу статті 21 після слів "ухвала суду" доповнити словами "(слідчого судді)";

треє речення частини шостої статті 36 викласти в такій редакції:

"Скасування зазначених постанов слідчих та прокурорів Національного антикорупційного бюро України може бути здійснено лише Генеральним прокурором України або особою, яка виконує його обов'язки, а постанов слідчих Фінансової поліції лише керівником регіональної прокуратури (його заступниками), Генеральним прокурором України (його заступниками) або особою, яка виконує його обов'язки";

у статті 38:

у частині першій:

підпункт "в" пункту 1 виключити;

доповнити пунктом 3 такого змісту:

"3) Фінансової поліції";

у частині третій слова "органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства" виключити;

у статті 41:

частину першу викласти в такій редакції:

"1. Оперативні підрозділи органів Національної поліції, органів безпеки, Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань, Фінансової поліції, органів Державної кримінально-виконавчої служби України, органів Державної прикордонної служби України здійснюють слідчі (розшукові) дії та негласні слідчі (розшукові) дії в кримінальному провадженні за письмовим дорученням слідчого, прокурора, а підрозділ детективів, оперативно-технічний підрозділ та підрозділ внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України - за письмовим дорученням детектива або прокурора Спеціалізованої антикорупційної прокуратури;

у частині першій статті 143 слова "органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства" замінити словами "органів Фінансової поліції";

у другому реченні частини другої статті 214 слова "органом, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства" замінити словами "Фінансовою поліцією";

частину третю статті 216 викласти в такій редакції:

"Детективи Фінансової поліції здійснюють досудове розслідування злочинів, передбачених статтями 159-1, 191 (у разі, якщо предметом злочину є майно державної чи комунальної власності, або майно державного чи місцевих бюджетів, державних цільових фондів) 199, 203-1, 203-2, 204, 205, 205 1, 210, 211, 212, 212-1, 213, 216, 218-1, 219, 222, 222-1, 223-1, 223-2, 224, 231, 232, 232-1, 232-2, 233 Кримінального кодексу України.

Якщо під час розслідування зазначених злочинів будуть встановлені злочини, передбачені статтями 176, 177, 190, 191, 192, 198, 200, 229, 301, 358, 361, 361-1, 361-2, 362, 363, 363-1, 364, 366, 367 Кримінального кодексу України, вчинені особою, щодо якої здійснюється досудове розслідування, або іншою особою, якщо вони пов'язані із злочинами, вчиненими особою, щодо якої здійснюється досудове розслідування, вони розслідуються детективами Фінансової поліції";

у першому реченні частини шостої статті 232 слова "органу, що здійснює контроль за дотриманням податкового законодавства" замінити словами "Фінансовій поліції";

у статті 246:

у частині п'ятій:

в абзаці четвертому слова "органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства" замінити словами "начальником Фінансової поліції, начальниками регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції";

в абзаці п'ятому слова "керівником центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику" замінити словами "начальником Фінансової поліції";

у першому реченні частини шостої слова "органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового і митного законодавства" замінити словами "Фінансової поліції";

у першому реченні частини четвертої статті 263 слова "поліції та органів безпеки" замінити словами "поліції, Фінансової поліції та органів безпеки";

друге речення частини четвертої статті 575 викласти в такій редакції:

"У зазначений строк керівник відповідного органу досудового розслідування у складі апарату Національної поліції, центрального апарату, органу безпеки, органу Державного бюро розслідувань України, органу Державної кримінально-виконавчої служби, Національного антикорупційного бюро України, Фінансової поліції безпосередньо передає Генеральній прокуратурі України клопотання про видачу особи (екстрадицію)";

5) у Законі України "Про оперативно-розшукову діяльність" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, N 22, ст.303):

статтю 3 після слів "Державне бюро розслідувань» доповнити словами «Фінансову поліцію»;

у частині першій статті 5:

в абзаці восьмому слова «податкової міліції та підрозділами» виключити;

доповнити частину після абзацу одинадцятого новим абзацом такого змісту:

«Фінансової поліції – слідчими управліннями, оперативними управліннями, управліннями внутрішньої безпеки та боротьби з корупцією».

У перше речення частини четвертої статті 7 після слів «органів доходів зборів» доповнити словами «Фінансової поліції».

частину шосту статті 8 викласти в такій редакції:

«Під час виконання завдань оперативно-розшукової діяльності, пов'язаних із припиненням кримінальних правопорушень, об'єктом яких є порядок формування та використання фінансових ресурсів держави, порядок фінансування та оподаткування господарської діяльності, порядок функціонування грошової та банківської системи України, порядок обігу підакцизних товарів, порядок випуску та обігу цінних паперів, порядок фінансування політичних партій, передвиборної агітації, агітації з всеукраїнського або місцевого референдуму та інших злочинів, що віднесені до підслідності Фінансової поліції відповідно до Кримінального процесуального кодексу України, права, передбачені цією статтею,

надаються виключно підрозділам детективів, оперативно-технічним підрозділам Фінансової поліції у межах їх компетенції»

у статті 9:

друге речення частини першої викласти в такій редакції:

"Постанова про заведення такої справи підлягає затвердженню начальником органу Національної поліції або відокремленого підрозділу територіального органу Національної поліції, Державного бюро розслідувань або територіального управління Державного бюро розслідувань, Фінансової поліції або регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції, органу Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, охорони вищих посадових осіб, Служби зовнішньої розвідки України, органу, установи виконання покарань чи слідчого ізолятора, розвідувального органу Міністерства оборони України, розвідувального органу спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у справах охорони державного кордону, підрозділу Національного антикорупційного бюро України або його уповноваженим заступником";

у частині другій слова "центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику" замінити словами "Фінансовою поліцією";

третє речення частини третьої викласти в такій редакції:

"Про заведення оперативно-розшукової справи виноситься постанова, яка затверджується начальником або уповноваженим заступником начальника органу Національної поліції або відокремленого підрозділу територіального органу Національної поліції, підрозділу Національного антикорупційного бюро України, Фінансової поліції або регіональних та місцевих підрозділів Фінансової поліції, органу Служби безпеки України, Директором Державного бюро розслідувань, Державної прикордонної служби України, Управління державної охорони України, розвідувального органу Міністерства оборони України, Служби зовнішньої розвідки України, органу або установи виконання покарань чи слідчого ізолятора";

у частині восьмій слова "центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику" замінити словами "Фінансова поліція";

у статті 9¹:

у першому реченні частини другої слова "уповноваженим керівником центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику" замінити словами "начальником Фінансової поліції або його уповноваженими заступниками, начальником регіонального та місцевого підрозділу Фінансової поліції або його уповноваженими заступниками";

перше речення частини третьої викласти в такій редакції:

"Подальше продовження строку ведення оперативно-розшукової справи, але не більш як до 18 місяців, може бути здійснено Головою Національної поліції, Головою Служби безпеки України, а також Головою Державної прикордонної служби України, Головою Служби зовнішньої розвідки України, Директором Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань, Начальником Фінансової поліції, керівником розвідувального органу Міністерства оборони України та начальником Управління державної охорони України за погодженням із Генеральним прокурором України або його заступником";

частину першу статті 9² доповнити пунктом 10 такого змісту:

"10) ліквідації державного органу до складу якого входить підрозділ, що уповноважений законом на ведення оперативно-розшукової діяльності. У разі закриття оперативно-розшукової справи з підстав, визначених цим пунктом, матеріали такої справи передаються уповноваженим прокурором до підрозділів інших державних органів, яким цим законом надано право ведення оперативно-розшукової діяльності відповідно до компетенції."

б) у частині другій статті 2 Закону України "Про Службу безпеки України" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, N 27, ст.382) слова "корупції та організованої злочинної діяльності у сфері управління і економіки" замінити словами "корупції, а також організованої злочинної діяльності у сфері управління, економіки (в частині зовнішніх загроз)";

7) у статті 37 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 27, ст.385):

в абзаці п'ятому пункту 2 частини першої слова "центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику" замінити словами «Фінансова поліція»;

в абзаці третьому пункту 2 частини п'ятої слова "податкової міліції" замінити словами «Фінансова поліція»;

8) у Законі України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 29, ст.399):

в абзаці першому преамбули після слів "податковій міліції" доповнити словами "Фінансовій поліції";

в частині першій статті 1 після слів "податковій міліції" доповнити словами "Фінансовій поліції";

у статті 1²:

пункт "б" викласти в такій редакції:

"б) особи начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ України, Державного бюро розслідувань, поліцейські, працівники Фінансової поліції, які мають спеціальні звання, особи начальницького складу Національного антикорупційного бюро України, особи начальницького

складу податкової міліції, особи начальницького і рядового складу Державної кримінально-виконавчої служби України, особи начальницького і рядового складу органів і підрозділів цивільного захисту";

доповнити пунктом "з" такого змісту:

"з) працівники податкової міліції, які станом на день набрання чинності Закону України "Про Фінансову поліцію" проходили службу в податковій міліції та мали календарну вислугу не менше п'яти років і продовжили службу в Фінансовій поліції на посадах, що заміщуються державними службовцями відповідно до Закону України "Про державну службу";

у першому реченні частини другої статті 2 слів "Національної поліції" доповнити словами "Фінансової поліції";

у першому реченні частини першої статті 9 слова "на будь-яких посадах, виплачується" замінити словами "на будь-яких посадах, працівникам податкової міліції, які на момент опублікування Закону України "Про Фінансову поліцію" проходили службу в податковій міліції, мали календарну вислугу не менше п'яти років і до дня набрання чинності Закону України "Про Фінансову поліцію" були звільнені із служби в податковій міліції незалежно від підстав звільнення та продовжили роботу в Фінансовій поліції на посадах, що заміщуються державними службовцями відповідно до Закону України "Про державну службу", виплачується";

в абзаці першому пункту "б" статті 12 та в пункті "б" частини першої статті 13 після слів "податковій міліції" доповнити словами "Фінансовій поліції";

у статті 17:

у частині першій:

у пункті "б" після слів "податковій міліції" доповнити словами "Фінансовій поліції";

у пунктах "в", "г", "ж" після слів "податковій міліції" доповнити словами "Фінансовій поліції";

у пункті "и" після слів "податковій міліції" доповнити словами "Фінансовій поліції";

частину другу викласти в такій редакції:

"До вислуги років поліцейським, особам офіцерського складу, особам середнього, старшого та вищого начальницького складу органів внутрішніх справ, державної пожежної охорони, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, органів і підрозділів цивільного захисту, податкової міліції, Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань, Фінансової поліції чи Державної кримінально-виконавчої служби України при призначенні пенсії на умовах цього Закону додатково зараховується час їхнього навчання (незалежно від форми навчання) у цивільних вищих навчальних закладах, а також в інших

навчальних закладах, після закінчення яких присвоюється офіцерське (спеціальне) звання, до вступу на військову службу, службу до органів внутрішніх справ, Національної поліції, державної пожежної охорони, органів і підрозділів цивільного захисту, податкової міліції, Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань, Фінансової поліції чи Державної кримінально-виконавчої служби України або призначення на відповідну посаду в межах до п'яти років із розрахунку один рік навчання за шість місяців служби";

частину другу статті 17² слова "податковій міліції" доповнити словами "Фінансовій поліції";

абзац четвертий частини першої статті 22 слова "органи внутрішніх справ" доповнити словами "Фінансової поліції";

у частині сьомій статті 30 слова "податковій міліції" замінити словами "податковій міліції, Фінансовій поліції";

у статті 43:

у другому реченні частини дев'ятої слова "полковника податкової міліції, полковника Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України" замінити словами "полковника фінансової поліції (податкової міліції), полковника Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань";

частину чотирнадцяту викласти в такій редакції:

"Особи з числа військовослужбовців, поліцейських та атестованих працівників органів внутрішніх справ України, Фінансової поліції (податкової міліції), Державної кримінально-виконавчої служби України, органів і підрозділів цивільного захисту, державної пожежної охорони, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань, інших правоохоронних органів, які обрані народними депутатами України, при досягненні ними під час строку депутатських повноважень віку або вислуги років, установлених цим Законом, мають право на пенсію, що обчислюється відповідно до статті 20 Закону України "Про статус народного депутата України";

статтю 63 після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

"Перерахунок пенсій особам начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ України (міліції) та податкової міліції, які мають право на пенсійне забезпечення або одержують пенсію на умовах цього Закону, здійснюється з урахуванням видів грошового забезпечення, щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (надбавок, доплат, підвищень) та премій у розмірах, встановлених законодавством для поліцейських";

9) у Законі України "Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 13, ст.110):

статтю 7 викласти в такій редакції:

"Стаття 7. Координація діяльності органу державного фінансового контролю з іншими контролюючими органами

Орган державного фінансового контролю координує свою діяльність з органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади, фінансовими органами, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, іншими контролюючими органами, органами прокуратури, Національної поліції, служби безпеки, Фінансової поліції";

пункт 5 частини п'ятої статті 11 викласти в такій редакції:

"5) у разі надходження доручення щодо проведення ревізій у підконтрольних установах від Кабінету Міністрів України, органів прокуратури, органів виконавчої влади, що реалізують державну податкову і митну політику, Національної поліції, Служби безпеки України, Національного антикорупційного бюро України, Фінансової поліції, в якому містяться факти, що свідчать про порушення підконтрольними установами законів України, перевірку додержання яких віднесено законом до компетенції органів державного фінансового контролю";

10) у Законі України "Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, N 35, ст.358):

у пункті 1 статті 4 слова "Про прокуратуру", інші закони" замінити словами "Про прокуратуру", "Про Фінансову поліцію", інші закони";

у пункті 3 статті 5:

підпункт "а" після слів «цієї статті» доповнити словами "органи Фінансової поліції";

доповнити підпунктом "з" такого змісту:

у пункті 1 статті 17 слова "що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику" замінити словами "що реалізує державну податкову і митну політику, Фінансовою поліцією";

у статті 18:

в абзаці першому пункту 1 слова "Державна податкова служба" замінити словами "центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику";

у пункті 2:

в абзаці першому слова "Органи доходів і зборів зобов'язані" замінити словами "Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику зобов'язаний";

підпункт "а" викласти в такій редакції:

"а) забезпечувати виявлення порушень законодавства про податки, збори та негайно повідомляти про це відповідні спеціальні підрозділи по боротьбі з організованою злочинністю, за виключенням випадків, коли інше передбачено в законі України";

у підпункті "г" слова "зоні митного контролю" замінити словами "зоні митного контролю, не порушуючи права та інтереси юридичних та фізичних осіб";

підпункт "г" після слів «організованою злочинністю» доповнити словами «а також Фінансової поліції»;

у другому реченні абзацу третього пункту 1 статті 19 слова "що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику" замінити словами "що реалізує державну податкову і митну політику, Фінансової поліції";

11) у частині другій статті 8 Закону України "Про попереднє ув'язнення" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, N 35, ст.360):

в абзаці четвертому слова "Національного антикорупційного бюро України – окремо" замінити словами "Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань та Фінансової поліції – окремо";

в абзаці десятому слова "Національному антикорупційному бюро України" замінити словами "Національному антикорупційному бюро України, Державному бюро розслідувань, Фінансовій поліції";

12) у Законі України "Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, N 11, ст.50):

в абзаці першому пункту 1 статті 2 слова "Національне антикорупційне бюро України, органи охорони державного кордону, органи доходів і зборів, органи і установи" замінити словами "Національне антикорупційне бюро України, Державне бюро розслідувань, Фінансова поліція, органи охорони державного кордону, органи і установи";

статтю 14 доповнити пунктами "з" та "и" такого змісту:

"з) Директор Державного бюро розслідувань - щодо захисту працівників Державного бюро розслідувань, а також їх близьких родичів;

и) Начальник Фінансової поліції - щодо захисту працівників Фінансової поліції, а також їх близьких родичів";

13) у другому реченні абзацу першого частини третьої статті 3 Закону України "Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, N 11, ст.51) слова "податкової міліції" замінити словами "Фінансової поліції";

14) статтю 15 Закону України "Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють

оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, N 1, ст. 1) після слів "Національного антикорупційного бюро України" доповнити словами "та Фінансової поліції";

15) в абзаці четвертому частини третьої статті 40 Закону України «Про страхування» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 18, ст. 78) слова «податкової міліції» замінити словами «Фінансової поліції»;

16) у Закону України "Про комітети Верховної Ради України" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 19, ст.134):

статтю 14 доповнити пунктом 11 такого змісту:

"11) відборі осіб, яких Верховна Рада України затверджує для участі в конкурсній комісії на призначення працівників державних та правоохоронних органів, інших комісіях, у випадках передбачених законом";

доповнити статтею 33² такого змісту:

"Стаття 33-2. Здійснення комітетами відбору осіб для участі в конкурсній та інших комісіях

Комітети з питань, віднесених до предметів їх відання, для здійснення повноважень Верховної Ради України, у передбачених законом випадках, відбирають осіб для участі в конкурсній комісії на призначення працівників державних та правоохоронних органів, інших комісіях.

Процедура відбору осіб для участі в конкурсній та інших комісіях визначається спільним рішенням комітету";

частину першу статті 48 після слів "керівників інших державних" доповнити словами "та правоохоронних";

17) у Законі України "Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ і деяких інших осіб та їх соціальний захист" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, N 40-41, ст. 249):

преамбулу викласти в такій редакції:

"Цей Закон встановлює статус ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, визначає основні засади державної політики щодо соціального захисту громадян, звільнених з військової служби, служби в органах внутрішніх справ, Національній поліції, Фінансовій поліції, державній пожежній охороні, Державній кримінально-виконавчій службі України, органах і підрозділах цивільного захисту, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, та членів їх сімей, визначає гарантії, які забезпечують їм гідне життя, активну діяльність, шану та повагу в суспільстві";

статтю 1 викласти в такій редакції:

"Стаття 1. Основні засади державної політики щодо ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Державного бюро розслідувань, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України

Державна політика стосовно ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України здійснюється в рамках обов'язкових цільових державних і місцевих програм соціального захисту ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, спрямованих на забезпечення реалізації гарантій та пільг, встановлених цим Законом та іншими нормативно-правовими актами для ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та членів їх сімей.

Реалізація обов'язкових цільових державних і місцевих програм соціального захисту ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України здійснюється за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування з використанням засобів масової інформації здійснюють пропаганду важливості бездоганної військової служби, служби в органах внутрішніх справ, Національній поліції, Фінансовій поліції, державній пожежній охороні, Державній кримінально-виконавчій службі України, органах і підрозділах цивільного захисту, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, значення державних нагород за ратні подвиги та видатні заслуги у захисті Вітчизни, державного суверенітету, зміцненні обороноздатності та безпеки України, охороні конституційних прав громадян, за мужність і героїзм у боротьбі із злочинністю, у ліквідації

наслідків надзвичайних ситуацій, за сумлінне і віддане служіння Українському народу.

Відповідальність за реалізацію державної політики стосовно ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України покладається на органи державної влади та органи місцевого самоврядування";

статтю 3 викласти в такій редакції:

"Стаття 3. Гарантії прав та соціального захисту ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та членів їх сімей.

Держава гарантує кожному ветерану військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України рівні з іншими громадянами можливості в економічній, соціальній, політичній сферах щодо задоволення різноманітних життєвих потреб, а також подає різні види допомоги шляхом:

реалізації права на працю відповідно до рівня професійної підготовки та цільових програм соціальної адаптації;

створення умов для підтримки та поліпшення здоров'я з метою забезпечення активного довголіття;

надання пільг, компенсацій та соціальних гарантій у процесі трудової діяльності та заслуженого відпочинку;

реалізації цільових програм поліпшення житлових умов;

організації соціально-побутового обслуговування;

пенсійного забезпечення відповідно до законодавства.

Ветерани військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та члени їх сімей нарівні з іншими громадянами користуються всіма соціально-економічними правами і свободами, закріпленими Конституцією України, законами та іншими нормативно-правовими актами України.

Ветерани військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного

захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України при наявності у них підстав, визначених законодавством України, визнаються також ветеранами війни та ветеранами праці";

статтю 4 викласти в такій редакції:

"Стаття 4. Забезпечення виконання законодавства щодо соціального захисту ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та членів їх сімей

Забезпечення виконання цього Закону, інших нормативно-правових актів щодо соціального захисту ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та членів їх сімей покладається на органи державної влади та органи місцевого самоврядування";

статтю 4¹ викласти в такій редакції:

"Стаття 4¹. Сфера дії цього Закону

Дія цього Закону поширюється на громадян України, які віднесені до категорій ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України відповідно до цього Закону і які постійно проживають на території України.

Права та пільги, зазначені у статті 6 цього Закону, можуть надаватися іноземцям та особам без громадянства, які віднесені до категорій ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України і які на законних підставах перебувають на території України відповідно до порядку та умов, визначених міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України";

у статті 5:

назву викласти в такій редакції:

"Особи, які визнаються ветеранами військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої

служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України";

абзац перший викласти в такій редакції:

"Ветеранами військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України визнаються громадяни України";

у пункті 1 слова "податковій міліції, державній пожежній" замінити словами "податковій міліції, Фінансовій поліції, державній пожежній";

пункт 3 викласти в такій редакції:

"3) інваліди I та II групи, інвалідність яких настала внаслідок захворювання, одержаного в період проходження військової служби і служби в органах внутрішніх справ, Національній поліції, податковій міліції, Фінансовій поліції, державній пожежній охороні, Державній кримінально-виконавчій службі України, органах і підрозділах цивільного захисту, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, і які мають вислугу військової служби і служби в органах внутрішніх справ, Національній поліції, податковій міліції, Національному антикорупційному бюро України, Державному бюро розслідувань, Фінансовій поліції, державній пожежній охороні, Державній кримінально-виконавчій службі України, органах і підрозділах цивільного захисту, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України 20 років і більше";

у статті 6:

назву викласти в такій редакції:

"Соціальний захист ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, ветеранів Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та членів їх сімей";

абзац перший викласти в такій редакції:

"Ветеранам військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України надаються такі пільги";

у пункті 1 слова "забезпечує формування та" виключити;

пункт 5 викласти в такій редакції:

"5) переважне право на забезпечення санаторно-курортним лікуванням у санаторіях Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України,

Міністерства внутрішніх справ України, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, інших центральних органів виконавчої влади та військових формувань ветеранам військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та членам їх сімей з пільговою оплатою вартості путівок у розмірах та порядку, визначених Кабінетом Міністрів України";

статті 7, 8, 10, 11, 12 викласти в такій редакції:

"Стаття 7. Реалізація права на пільги ветеранами військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та членами їх сімей.

Ветерани військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та члени їх сімей поряд з пільгами, передбаченими цим Законом, користуються пільгами, встановленими для них іншими нормативно-правовими актами.

У разі, коли право на одну і ту саму пільгу передбачено різними нормативно-правовими актами, ця пільга надається по одному із них за вибором ветерана військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Вдови (вдівці) померлих (загиблих) ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та члени їх сімей, які перебувають на їх утриманні, користуються пільгами, передбаченими пунктами 6 - 9 статті 6 цього Закону.

Пільги, передбачені пунктами 6 та 11 статті 6 цього Закону, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

У разі смерті ветерана військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України його сім'ї або особі, яка здійснює поховання, подається допомога у проведенні похорону і в день їх звернення виплачується грошова допомога на поховання в розмірі тримісячної пенсії померлого (загиблого), але не менше п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати. Зазначена допомога здійснюється військовими комісаріатами та іншими відповідними органами за місцем проживання ветерана військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України за рахунок коштів, передбачених у Державному бюджеті України на соціальний захист населення, що виділяються в розпорядження відповідних центральних органів виконавчої влади та військових формувань.

Центральні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, військові комісаріати зобов'язані надавати ветеранам військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України безоплатно юридичну допомогу з питань, що стосуються реалізації прав, визначених цим Законом.

Стаття 8. Позбавлення права на пільги

Ветерани військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та члени їх сімей позбавляються права на пільги на період відбування ветераном військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України призначеного судом покарання у вигляді позбавлення волі.

Стаття 10. Посвідчення та нагрудні знаки ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-

виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України

Ветеранам військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України вручаються посвідчення та нагрудні знаки.

Зразки посвідчень, нагрудних знаків та порядок їх виготовлення і вручення визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 11. Громадські організації ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Ветерани військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України згідно з законодавством України можуть створювати громадські організації, діяльність яких регулюється Законом України "Про об'єднання громадян".

Стаття 12. Відповідальність за порушення законодавства про статус ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України

Особи, винні у порушенні законодавства про статус ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, Фінансової поліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, несуть відповідальність згідно з законодавством України";

18) у Законі України "Про державні нагороди України" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 21, ст.162):

в абзаці третьому статті 8 слова "Цивільної оборони, які досягли" замінити словами "Цивільної оборони, Фінансової поліції, які досягли";

у статті 9 слова "служби транспорту, поліцейських" замінити словами "служби транспорту, Фінансової поліції, поліцейських";

19) частину другу статті 6 Закону України "Про пенсії за особливі заслуги перед Україною" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 35, ст.289) викласти в такій редакції:

"У разі смерті військовослужбовця, поліцейського, особи начальницького або рядового складу органів внутрішніх справ, особи начальницького або рядового складу державної пожежної охорони, особи начальницького або рядового складу органів і підрозділів цивільного захисту, працівників Фінансової поліції, які мають спеціальні звання, особи начальницького або рядового складу Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, особи начальницького або рядового складу Державної кримінально-виконавчої служби України, які загинули (померли) при виконанні службових обов'язків під час проходження військової служби, служби в Національній поліції, служби в органах внутрішніх справ, державній пожежній охороні, органах і підрозділах цивільного захисту, Фінансовій поліції, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України чи Державній кримінально-виконавчій службі України внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаного під час виконання цих обов'язків, і були посмертно нагороджені державними нагородами України або колишнього Союзу РСР, зазначеними у статті 1 цього Закону, непрацездатні члени сім'ї померлого, зазначені у статті 36 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" та статті 30 Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб", мають право на встановлення до пенсії надбавки в таких розмірах: за наявності одного непрацездатного члена сім'ї - 70 відсотків, двох і більше - 90 відсотків розміру надбавки, передбаченого для осіб, зазначених у пункті 1 статті 1 цього Закону";

20) частину другу статті 5 Закону України "Про радіочастотний ресурс України" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 36, ст.298) викласти в такій редакції:

"2. До спеціальних користувачів радіочастотного ресурсу України відносяться підрозділи і організації Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Міністерства внутрішніх справ України, Управління державної охорони, центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері цивільного захисту, центральних органів виконавчої влади, що забезпечують реалізацію державної політики у сферах пожежної і техногенної безпеки, захисту державного кордону, виконання кримінальних покарань, Фінансової поліції, якщо їх діяльність пов'язана з використанням радіоелектронних засобів виключно для виконання функціональних обов'язків і за умови їх фінансування виключно за рахунок Державного

бюджету України, Національної поліції, а також центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері транспорту, в частині застосування радіоелектронних засобів об'єднаної цивільно-військової системи організації повітряного руху України та забезпечення польотів і в частині застосування радіоелектронних засобів Державною спеціальною службою транспорту системи екстреної медичної допомоги";

21) у пункті 3 частини першої статті 62 Закону України "Про банки та банківську діяльність" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 5-6, ст.30) після слів "Національному антикорупційному бюро України" доповнити словами "Фінансової поліції";

22) у частині третій статті 6 Закону України "Про політичні партії України" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, N 23, ст.118):

у пункті 6 слова "органів доходів і зборів" замінити словами "органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику";

доповнити пунктом 11 такого змісту:

"11) працівники Фінансової поліції";

23) у пункті 10 частини першої статті 64 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 49-51, ст. 376) слова "податкової міліції" замінити словами "Фінансової поліції";

24) у статті 15 Закону України "Про поховання та похоронну справу" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, N 7, ст.47):

у назві слова "осіб начальницького і рядового складу податкової міліції" замінити словами "деяких інших осіб";

у тексті статті слова "податкової міліції" замінити словами "працівників Фінансової поліції, які мають спеціальні звання";

25) у Законі України "Про телекомунікації" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, N 12, ст.155):

у частині сьомій статті 27 після слів «Національному антикорупційному бюро України у порядку» доповнити словами "Фінансовій поліції у порядку";

частину другу статті 38 викласти в такій редакції:

"2. Відключення кінцевого обладнання підрозділам Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань, Фінансової поліції, Служби зовнішньої розвідки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сферах цивільного захисту, пожежної і техногенної безпеки,

захисту державного кордону, з'єднувальних ліній служб екстреного виклику здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України";

у статті 39:

пункт 9 частини першої викласти в такій редакції:

"9) першочергово надавати телекомунікаційні послуги підрозділам Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань, Фінансової поліції, Служби зовнішньої розвідки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сферах цивільного захисту, пожежної і техногенної безпеки, захисту державного кордону";

перше речення частини четвертої викласти в такій редакції:

"4. Оператори телекомунікацій зобов'язані за власні кошти встановлювати на своїх телекомунікаційних мережах технічні засоби, необхідні для здійснення уповноваженими органами оперативно-розшукових заходів, негласних слідчих (розшукових) дій, і забезпечувати функціонування цих технічних засобів, а також у межах своїх повноважень сприяти проведенню оперативно-розшукових заходів, негласних слідчих (розшукових) дій, та недопущенню розголошення організаційних і тактичних прийомів їх проведення";

26) у пункті 2 частини першої статті 30 Закону України "Про зайнятість населення" (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 24, ст.243) слова "податкової міліції" після слів "податкової міліції" доповнити словами "Фінансової поліції";

27) у пункті 2 частини першої статті 25 Закону України "Про депозитарну систему України" (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 39, ст.517) слова "податкової міліції" замінити словами "Фінансової поліції";

28) в абзаці третьому частини шостої статті 86 Закону України "Про прокуратуру" (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 2-3, ст.12) слова "податкової міліції, кримінально-виконавчої" замінити словами "податкової міліції, Фінансової поліції, кримінально-виконавчої";

29) у Законі України "Про запобігання корупції" (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 49, ст.2056):

підпункт "д" пункту 1 частини першої статті 3 викласти в такій редакції:

"д) особи рядового і начальницького складу державної кримінально-виконавчої служби, особи начальницького складу органів та підрозділів цивільного захисту, Державного бюро розслідувань, Національного

антикорупційного бюро України, працівники Фінансової поліції, які мають спеціальні звання".

30) частину п'яту статті 46 Закону України "Про Кабінет Міністрів України" (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 13, ст.222) викласти в такій редакції:

"5. Начальник Фінансової поліції, Директор Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань, мають право брати участь у засіданнях Кабінету Міністрів України з правом дорадчого голосу з питань виконання завдань Фінансової поліції, Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань.

Кабінет Міністрів України за пропозиціями членів Кабінету Міністрів України визначає інших осіб, які мають право брати участь у його засіданнях з правом дорадчого голосу";

8. Кабінету Міністрів України протягом місяця з дня набрання чинності цим пунктом:

1) внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до Державного бюджету України на поточний рік для включення до нього видатків, необхідних для створення та діяльності Фінансової поліції, зокрема видатків для забезпечення Фінансової поліції та її територіальних управлінь адміністративними будинками, транспортними засобами, засобами зв'язку і матеріально-технічного забезпечення, спеціальною технікою оперативно-технічних підрозділів, іншим майном та інформаційною базою;

2) вжити заходів щодо забезпечення створення та діяльності Фінансової поліції та її територіальних управлінь;

3) прийняти нормативно-правові акти, що впливають із цього Закону, та забезпечити перегляд міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

9. Міністерству фінансів України, Міністерству внутрішніх справ України, Службі безпеки України, центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, органам прокуратури у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом забезпечити передачу Фінансовій поліції та її територіальним управлінням інформаційної бази, закріпленої за їх відповідними підрозділами, в частині, необхідній для створення та функціонування Фінансової поліції та її територіальних управлінь.

**Голова Верховної Ради
України**

В.Б. ГРОЙСМАН